

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jihokorejské hnutí 4B: nová fáze korejského feministického hnutí?

South Korean 4B movement: A new phase of Korean feminist movement?

OLOMOUC 2024 Veronika Balušková

vedoucí diplomové práce: Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne:

Podpis:

Abstrakt

Název práce:	Jihokorejské hnutí 4B: nová fáze korejského feminizmu?
Autor:	Veronika Balušková
Vedoucí práce:	Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D
Počet stran:	48
Počet znaků:	51 102
Počet použitých zdrojů:	58

Klíčová slova: feminismus, 4B hnutí, Jižní Korea, mediální analýza, feministické hnutí,

Tato bakalářská práce se zaměřuje na nově vzniklé feministické hnutí působící zejména na online platformách v Korejské republice. Definiuje podrobné vysvětlení názvu 4B a jaké cíle si toto hnutí klade, vychází z příslušných internetových a bibliografických zdrojů. Práce klade důraz na události vedoucí ke vzniku 4B hnutí a na způsob, jakým korejské ženy implementují slogany hnutí do svých každodenních životů. Hlavním cílem této práce je analýza reakcí, pozitivních či negativních, jihokorejských i zahraničních médií a skupin či individuálních uživatelů sociálních sítí na aktivitu členů 4B hnutí.

Abstract

Title:	South Korean 4B movement: A new phase of Korean feminist movement?
Author:	Veronika Balušková
Supervisor:	Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D
Number of pages:	48
Number of characters:	51 102
Number of used sources:	58
Keywords:	feminism, 4B movement, South Korea, media analysis, feminist movement

This bachelor's thesis focuses on the newly emerged feminist movement operating primarily on online platforms in the Republic of Korea. It provides a detailed explanation of the term "4B" and the goals set by this movement, drawn from relevant internet and bibliographic sources. The thesis delves into the events leading to the emergence of the 4B movement and how Korean women incorporate the movement's slogans into their daily lives.. The primary objective of this thesis is to analyse the reactions, whether positive or negative, from South Korean and international media, as well as groups or individual users of social media, to the activities of the 4B movement.

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce Mgr. Blance Ferklové, Ph.D za cenné rady, velice rychlé odpovídání na mé všetečné otázky. Především bych ji také ráda poděkovala za ochotu pomoci a vedení této bakalářské práce, a to až do posledních minut před termínem odevzdání.

Obsah

Seznam obrázků	8
Seznam tabulek	8
Úvod	10
1. Události ovlivňující vznik hnutí 4B	11
1.1. Trestná činnost zaměřená vůči ženám.....	11
1.1.1. Domácí násilí	11
1.1.2. Skryté kamery – <i>molka</i>	11
1.2. Pracovní podmínky žen v Korejské republice	13
1.2.1. Příjmová propast mezi muži a ženami (GPG)	15
1.3. Korejská mapa plodnosti – projekt ministerstva pro podporu rodiny.....	17
2. 4B hnutí (4 非).....	19
2.1. Začátky hnutí	20
2.2. 4 Ne – odmítnutí společenských norem	22
2.2.1. Bihon – Ne svatbám	23
2.2.2. Bichulsan - ne těhotenství	23
2.2.3. Biyeonae - ne randění s opačným pohlavím	24
2.2.4. Bisekseu- ne heterosexuálnímu pohlavnímu styku	24
2.3. Kim Čijong, Ročník 82.....	25
3. Podobná hnutí s vlivem na korejskou společnost	27
3.1. 3-po sede	27
3.2. #Metoo.....	28
3.3. Escape the corset	28
4. Metodologie	30
4.1. Cíl	30
4.2. Výzkumné otázky	30
4.3. Vzorek	30
4.4. Metoda.....	30
5. Praktická mediální analýza tematiky hnutí 4B.....	31
5.1. Sociální sítě	31
5.1.1. TikTok	31
5.1.2. YouTube	33
5.2. Korejská zpravodajská média	35
5.2.1. Donga Ilbo 동아일보.....	35
5.2.2. Chosun Ilbo 조선일보	37
5.3. Zahraniční zpravodajská média	39

5.3.1. The Independent	39
5.3.2. Idnes.cz	39
Závěr	41
Resume	42
Seznam pramenů a literatury	43

Seznam obrázků

Obrázek 1 Graf porovnávající výši příjmové propasti mezi muži a ženami ve vybraných zemích v roce 2022	16
---	----

Zdroj: OECD (2024), Gender wage gap (indicator). Dostupné z:
<https://data.oecd.org/earnwage/gender-wage-gap.htm>

Obrázek 2 Mapa plodnosti	17
---------------------------------------	----

Zdroj: HWANG, Jin-Tae a LEE, Soyoung. The Korea Birth Map and its Feminist Counter-mapping: An introductory Analysis

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet videí na Tiktoku ke dni 1.5.2024	32
Tabulka 2 Počet videí na Youtube ke dni 1.5.2024	34
Tabulka 3 Počet článků na Donga Ilbo	36
Tabulka 4 Počet článků na Chosun Ilbo	38
Tabulka 5 Počet článků na The Independent	39
Tabulka 6 Počet článků na Idnes.cz	40

Ediční poznámka: Pro přepis korejských názvů a jmen do latinky jsem použila revidovanou romanizaci korejštiny. Jména autorů jsou uváděna podle zdrojů. Kniha Kim Čijong, Ročník 82 je uváděná podle českého překladu knihy.

Úvod

Ačkoliv feministická hnutí nejsou v Jižní Koreji novinkou moderní doby, rozebírané hnutí 4B se v kontrastu s jinými výrazně odlišuje svou převratnou změnou smýšlení o budoucnosti korejských žen. V této práci nejprve v první kapitole objasním některé z mnoha událostí, které měly na vznik tohoto feministického hnutí v Korejské republice značný vliv.

V druhé kapitole této bakalářské práce představím samotné hnutí 4B, na jaké zásady si členové hnutí potrpí a jaké počiny si kladou za cíle své budoucnosti. Zmíním se také o knize Kim Čijong, Ročník 82, která se stala základním pilířem, na němž jsou myšlenky 4B hnutí postavené. Vysvětlím zde několik pojmů používaných v online prostoru na sociálních sítích, které se budou objevovat i v dalších částech této práce.

Třetí kapitola se zabývá podobnými feministickými hnutími, které na hnutí 4B měly značný vliv. Feministická hnutí v Jižní Koreji jsou mnohdy na sebe vzájemně navázaná a členové jednotlivých hnutí mohou patřit k více hnutím zároveň. Popíšu tři nejznámější feministická hnutí, která zároveň nejvíce ovlivnila hnutí 4B.

Poslední kapitola této práce bude věnována praktické mediální analýze. Na začátku vysvětlím metodu, kterou jsem použila pro účely této bakalářské práce. Rozdělila jsem tuto kapitolu do tří částí a to na sociální sítě, korejská média a zahraniční média. Rozeberu zde několik videí, diskuzí a článků týkajících se hnutí 4B podle toho, jak moc s tímto tématem souvisí.

Závěrem shrnu popsanou tematiku a zhodnotím, jak velké a populární 4B hnutí v Jižní Koreji vlastně je. Také zanalyzuji, jak velkou pozornost tomuto hnutí média a sociální sítě věnovali.

1. Události ovlivňující vznik hnutí 4B

Hnutí 4B deklaruje, že za jeho vznikem stojí určité události a jevy, vůči nimž se vymezuje. Jedná se jak o individuální příběhy a zkušenosti, kterým se dostalo pozornosti na různých mediálních platformách, tak i o širší sociální změny a politické kroky, které vedly k pobouření společnosti a nutnosti se ohradit. Některé z těchto událostí vám níže představím.

1.1. Trestná činnost zaměřená vůči ženám

1.1.1. Domácí násilí

Prvním tématem je domácí násilí vyplývající z tradiční patriarchální společnosti, v níž má být žena podřízena muži a bez odmlouvání poslouchat. V Jižní Koreji je bohužel téma domácího násilí páchaném na ženách nedostatečně probíraným problémem. Mnoho obětí raději trpí v tichosti. Obávají se nejen odplaty ze strany násilníka, ale mnohdy také odsouzení ze strany společnosti. Vzhledem k tradičnímu pojetí je totiž násilí bráno jako trest za nedostatečnou poslušnost či péči... a vina je přisuzována spíše oběti. Na oběti domácího násilí je totiž nahlíženo skrz prsty, což obětem brání ve vyhledání pomoci. Strach je tak udržuje v začarovaném kruhu ticha a utrpení.

Průzkum z roku 2016 zjistil, že z dotazovaných žen 41,5 % zažilo domácí násilí páchané v intimním životě, což je o 11,5% více než průměrně ve světě.¹ 62,1% účastníků odpovědělo, že termín „domácí násilí páchané v intimním životě“ slyšelo, a 36,1% se přiznalo k nepřímým zkušenostem s tímto druhem domácího násilí.²

1.1.2. Skryté kamery – *molka*

Korejská republika má na řadě veřejných míst umístěné kamery, jež mají zabránit zločinnosti a chránit občany (CCTV). Kamery *molka* jsou však zcela odlišné. *Molka* je zkratka pro „*mollae kamera*“ neboli skrytá kamera.³ Jedná se specificky o termín označující kamery ukryté na veřejných místech, nainstalované do malých prostor, jako jsou díry a praskliny ve zdech, nebo zakomponované do nábytku a každodenních předmětů jako jsou hodiny či obrazy v místnostech domů, na ženských veřejných záchody nebo v hotelových a

¹ SUSSMAN, Anna Louie, 2023. *A World Without Men*

² KIM, Soojeong, 2022. *Predictors and Consequences of Intimate Partner Violence Impacting Korean Women.* (str. 47-52)

³ Korejsky 몰카, 몰래 카메라

motelových pokojích. Nejsou určené ke špionáži průmyslové ani politické, ale jsou umístěny tak, aby zachycovaly specificky ženy v intimních situacích.

Nelegálně nahrávané fotky a videa, které často zachycují ženy v choulostivých situacích, např. při močení, sprchování nebo převlékání či svlékání, jsou pak pachateli pochopitelně bez souhlasu osoby zachycené v digitálním médiu zveřejňovány na internetových fórech, prodávány na nelegálních stránkách nebo jsou pachateli používány k vydírání dotčených osob, z toho se nejčastěji jedná o sexuální vydírání. V případě, že oběť na podmínky pachatele nepřistoupí, pachatel fotky zveřejní na internetu. Mezi lety 2008 a 2017 se odhalené nelegální nahrávání zvýšilo z 4% na 11% všech sexuálních zločinů v Jižní Koreji.⁴ Je smutným faktem, že mnoho případů ani nebylo trestně stíháno, jelikož policie, soudci a legislativa prohlásili, že se jedná pouze o incidenty odehrávající se pouze v digitálním prostoru, nikoliv ve fyzicky odehrávajícím se prostoru, tudíž nezpůsobují tolik škody.⁵ Podle Ministerstva pro rovnost pohlaví a rodiny⁶ je digitální sexuální trestná činnost charakterizována tím, že ilegální fotografie nebo videa mohou pokračovat v šíření po internetu poté, co jsou zveřejněny, i po jejich smazání.⁷ Na rozdíl od jiných sexuálních útoků mohou digitální sexuální zločiny trvat a dále se rozšiřovat.⁸ Oběti tedy jsou již prakticky trvale vystaveny vědomí, že neznámý počet lidí vlastní jejich intimní fotografie.

Firem prodávajících taková zařízení je v Jižní Koreji několik. Prodávají skryté kamery např. v obrazech, kelímcích, klíčích od aut a dalších každodenně používaných předmětech, jež je možno umístit na veřejná místa, aniž by vzbudila podezření.⁹ Ministerstvo pro rovnost pohlaví a rodiny se proto rozhodlo pro založení speciální skupiny, jejíž úkolem je pravidelná kontrola a inspekce veřejných záchodů města.¹⁰ Ačkoliv je tedy v Jižní Koreji nelegální natáčení videí bez souhlasu ve videu účinkující osoby či účinkujících osob, koupě skrytých kamer a tzv. "mikro kamer" nelegální není, ba naopak je pro veřejnost široce dostupná. Kamery jsou propagovány pro jiné účely, například jako vkusný a nenápadný kamerový systém pro ochranu domu v nepřítomnosti majitele. Bohužel jsou zneužívány pro nelegální účely. To vedlo k tomu, že v roce 2018 více než 200 000 lidí podepsalo petici požadující

⁴ DOBBERSTEIN, Laura, 2021. *South Korea has a huge problem with digital sex crimes against women says Human Rights Watch.*

⁵ Tamtéž

⁶ Korejsky 여성가족부

⁷ Tamtéž

⁸ MINISTRY OF GENDER EQUALITY AND FAMILY, 2018. *Launching 'Comprehensive support services for digital sexual crime victims'.*

⁹ HAUSCH, Madalynn, 2023. *South Korea's Spy Cam Crisis*

¹⁰ DOBBERSTEIN, Laura, 2021. *South Korea has a huge problem with digital sex crimes against women says Human Rights Watch.*

zákaz prodeje skrytých kamer a přísnější tresty pro jejich držitele. Petice však vládou schválena nebyla.¹¹

V roce 2018 se stala událost, která zapříčinila obrovské vzednutí nevole jihokorejských žen vůči vládě, která k sexuálním zločinům páchaných převážně na ženách dosud přistupovala spíše vlažně. Mediálně byl propírán případ, kdy mladá žena zveřejnila tajně pořízenou fotku nahého muže. Tato žena byla bez prodlení odsouzena k deseti měsícům vězení. Tento případ silně kontrastuje s jinými, ve kterých byli pachatelé muži. Ačkoliv spáchali stejný či ještě horší sexuální čin, většinou vyvázli bez trestu.¹² Kvůli tomuto případu nezvykle rychlého a tvrdého potrestání se tisíce žen zúčastnilo celkem šesti protestů, které se odehrávaly na ulicích Soulu. Hlavními slogany byly např. „*Můj život není tvoje porno*“ a „*Nejsme snad lidi (my ženy)?*“.¹³ Jedna z protestantů uvedla: „Říkali nám, že je příliš těžké pachatele chytit, a my tomu věřily, tak jsme se snažily být v autobusech opatrné, abychom nenarazily na špatného muže. A pak se to stalo muži a najednou se s tím dá něco dělat. To byl okamžik, kdy už nešlo udržet vztek na uzdě. Byla to pro nás poslední kapka.“¹⁴ Vláda se od té doby snaží legislativně zamezit dalším podobným sexuálním zločinům v podobě přísnějších trestů a penalizací za spáchání zločinu. Škála úkonů spojených s digitálními sexuálními zločiny byla rozšířena o více činů, jež mohly být trestně stíhány. Nadále také vytvořila speciální centrum zaměřené na pomoc oběť.¹⁵ Pro oběti je však těžké požádat si o pomoc. Bude tedy ještě nějakou dobu trvat, než zavedené změny ukážou výsledky, doufejme, že pozitivní.

1.2. Pracovní podmínky žen v Korejské republice

Jižní Korea je známa pro svůj rychlý ekonomický růst v poměrně krátké časové době. Tento fenomén se někdy označuje jako „zázrak na řece Han“ a jeho začátky se datují do 60. let 20. století, kdy se tehdejší vláda rozhodla svou ekonomiku orientovat převážně na export surovin a produktů vyrobených v lokálních továrnách.¹⁶ S tímto ekonomickým růstem bylo potřeba zaměstnat stále více žen na nově vytvářených pracovních pozicích, jelikož mužů nebyl dostatečně velký počet. S narůstajícím počtem ženské populace v pracovním prostředí do té doby dominovaném mužskou částí populace nastalo hned několik změn.

¹¹ AGCHAR, Donia. Cyber-harassment of women in South Korea, Gender in Geopolitics Institute

¹² SUSSMAN, Anna Louie, 2023. *A World Without Men*

¹³ Tamtéž

¹⁴ Human Rights Watch, 2019 interview with participants in the 2018 protests

¹⁵ BARR, Heather. S. Korea is way behind in responding to digital sex crime

¹⁶ LE, Phuoc Cuu Long; KIM, Jong a KIM, Kunbae, 2016. International Journal of Multimedia and Ubiquitous Engineering (254-256)

Mezi nejdůležitější změnu patří ústup myšlenek konfucianismu, který je v jihokorejské společnosti dodnes v některých ohledech zakořeněný, podle kterého má žena zůstat doma a starat se o domácnost a muž má být poskytovatelem finančního příjmu.¹⁷ Myšlenky konfucianismu jsou ale v jihokorejské společnosti stále pevně zakořeněné. Toto tvrzení podtrhují také výsledky databáze WVS Wave 7, ve které na otázku, zda by muži měli mít větší nárok na práci než ženy, pokud je míst málo, odpovědělo 45,9 % Jihokorejců kladně.¹⁸

Další neopomenutelnou změnou byla úprava legislativy, která prošla hned několika reformami v průběhu let za účelem zkvalitnění mimopracovního života obyvatelů. Za důležité pro tuto bakalářskou práci považuji a chtěla bych zmínit několik posledních reforem:

1. Zákon ohledně systému hlavy rodiny se všemi jeho odstavci byl z legislativy odstraněn (rok 2008) – systém nazývaný Hoju systém¹⁹ do roku 2005 ve znění, že hlavou rodiny je muž, který má pod svojí správou celou domácnost a je jejím reprezentantem. Téhož roku byl tento zákon upraven, hlavou rodiny mohl být jakýkoliv jednotlivec, nikoliv pouze muž. V roce 2008 byl tento zákon zcela zrušen, jelikož nepodporoval genderovou vyváženost.²⁰
2. Reforma zákona o rovných pracovních příležitostech a podpoře rovnováhy mezi prací a rodinným životem zaměřené na rodičovskou dovolenou v roce 2016: Mateřská dovolená byla ustanovena v délce 90 dnů a benefity s ní spojené se staly výhodnějšími.²¹ Otcovská dovolená, která byla dosud neplacená, se stala placenou po dobu 3 dnů. Rodičovská dovolená získala delší trvání, konkrétně 1 rok pro děti do 8 let, a finanční náhradu ve výši 40% měsíční mzdy až do výše 1 000 000 wonů (zhruba 17 200 korun českých)²²

Tato opatření měla vést k větší genderové rovnosti. Také vyjadřují snahu zapojit více otců do péče o děti a o domácnost. Nicméně přes veškerá opatření však účast otců v rodinných záležitostech zůstává nízká, důvodem jsou hluboce zakořeněné tradiční role, finanční ztráta, protože netráví v práci více času, a hierarchická pracovní kultura.²³

¹⁷ KOO, Eunjung, 2019. Women's subordination in Confucian culture: Shifting breadwinner practices. Online. In: *Asian Journal of Women's Studies*. 3. (str. 417-419)

¹⁸ World Values Survey Wave 7 (2017-2022): South Korea

¹⁹ korejsky 호주

²⁰ Statutes of The Republic of Korea

²¹ Nabízí náhradu v 100% výši měsíční mzdy po dobu 60 dní a krytí pojištění zaměstnanosti až do výše 1 350 000 korejských wonů (zhruba 23 200 korun českých) po dobu zbývajících 30 dnů.

²² Tamtéž

²³ SUNG, Sirin. Gender, work and care in policy and practice: Working mothers' experience of intergenerational exchange of care in South Korea

Rodičovská dovolená je vnímána mnoha zaměstnavateli negativně jako “nízká pracovní morálka“ “lenost“ apod. a tudíž i překážku v případném povýšení na vyšší pracovní pozici či navýšení platu.²⁴ U žen je toto stigma navíc umocněno o fakt, že mohou otěhotnět a tím způsobit potíže se svým zastoupením či náhradou. Znamenalo by to odchod na mateřskou dovolenou, mnohdy i opakovaně v případě dalšího těhotenství. Tuto situaci pak musí zaměstnavatel řešit náborem nového dočasného zaměstnance, který by práci vykonával do té doby, než se původní zaměstnanec z mateřské dovolené vrátí. Firma se tomuto problému pochopitelně snaží předejít, bohužel na úkor mladých žen, které jsou tak znevýhodněny již při přijímacím procesu.²⁵

Ačkoliv tedy Jižní Korea prošla určitými změnami v pracovní i sociální sféře, nerovnosti pohlaví vyplývající z tradic spojených s rolemi pro obě pohlaví stále do značné míry přetrvávají. Na ženy je často vyvíjen nátlak, který především zahrnuje tradiční přidělení domácích prací a starosti o děti. Je to tedy úplná povinnost ženy vykonávat tyto práce v řadě případů i přesto, že také zároveň chodí do zaměstnání, kdežto na pracující muže tento nátlak vyvíjen není.

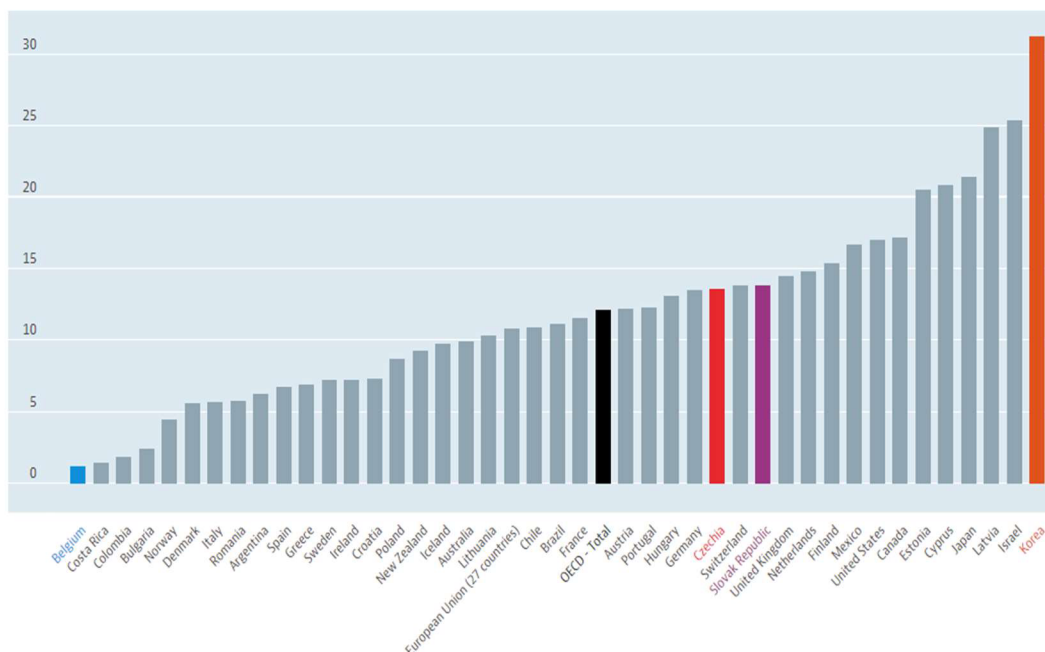
1.2.1. Příjmová propast mezi muži a ženami (GPG)

Problém příjmové propasti mezi muži a ženami je globální problém a Jižní Korea není výjimkou. Navzdory významným pokrokům v různých odvětvích se Jižní Korea stále s tímto problémem potýká. Podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v roce 2022 činila příjmová propast mezi muži a ženami (zkratka GPG), definována podle hodinové mzdy, v Jižní Koreji 31,2%. Nejlépe na tom byla Belgie, ve které GPG činila pouze 1,2%. Česká republika se nachází v polovině žebříčku, mezi těmito dvěma státy, s GPG na úrovni 13,6% a podobně GPG Slovenské republiky je jen o 0,2% vyšší než GPG České republiky, tedy 13,8% jak ilustruje obrázek 1.²⁶

²⁴ Tamtéž

²⁵ JEONG, Sophie, 2019. *South Korea's glass ceiling: the women struggling to get hired by companies that only want men.*

²⁶ OECD (2024), Gender wage gap (indicator)

Obrázek 1 Graf porovnávající výši příjmové propasti mezi muži a ženami ve vybraných zemích v roce 2022

Jeden z hlavních faktorů pro GPG je profesní segregace. Ženy jsou většinou přijímány na pracovní pozice s nižší mzdou než muži, kteří jsou na vyšších pracovních pozicích upřednostňováni.²⁷ Diskriminace a předsudky v procesech nábory a povýšení také hrají významnou roli. Omezují přístup žen k lépe placeným pracovním pozicím a příležitostem k profesnímu růstu. Důvodem je zpravidla výše zmíněná možnost, že by žena mohla otěhotnět a tudíž odejít z práce na mateřskou dovolenou.²⁸ Podle korejského zákona o rovných pracovních příležitostech pro muže a ženy a podpoře rovnováhy mezi prací a rodinným životem je zakázáno propustit zaměstnance, kterým je žena, kvůli svatbě, těhotenství nebo narození dítěte. Pokud by tak firma učinila, může její představený čelit až pětiletému vězení nebo pokutě až do výše 36 500 000 korejských wonů (zhruba 625 000 korun českých).²⁹ Bohužel, i když jsou firmy při porušení tohoto zákona přistiženy, tresty obvykle nebývají vysoké.³⁰ Kromě toho nerovnováha v péči o rodinu dále zhoršuje rozdíl ve mzdách, protože ženy často čelí obtížím při vyvážení pracovních a rodinných povinností, tedy nemohou věnovat práci tolik času jako muži, protože pečují o děti.

²⁷ CNN, 2019. *South Korea's glass ceiling: the women struggling to get hired by companies that only want men.* Online. JEONG, Sophie

²⁸ Tamtéž

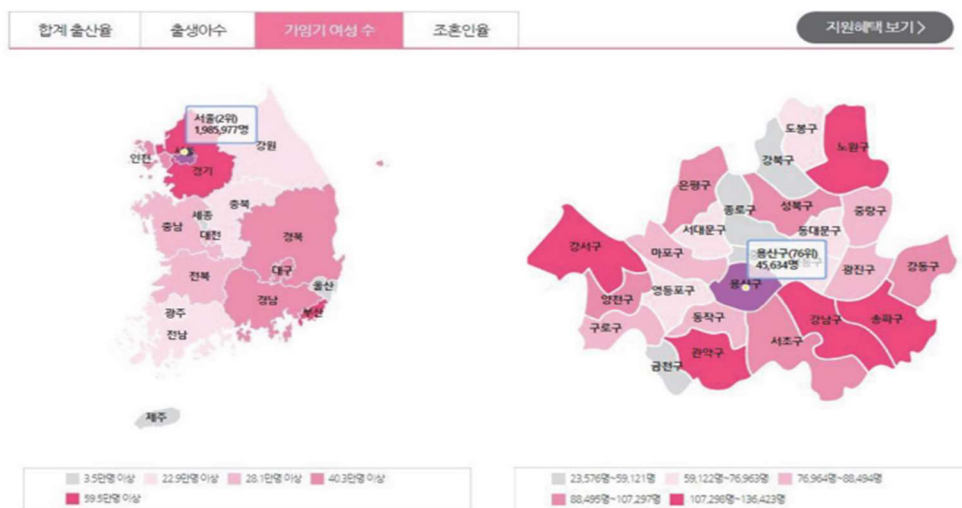
²⁹ JIŽNÍ KOREA, 2016. EQUAL EMPLOYMENT OPPORTUNITY AND WORK-FAMILY BALANCE ASSISTANCE ACT. In: 13932. 1.-4.

³⁰ CNN, 2019. *South Korea's glass ceiling: the women struggling to get hired by companies that only want men.* Online. JEONG, Sophie

Narážejí ve svých kariérách na tzv. skleněný strop. Skleněný strop je termín popisující neviditelnou bariéru, která brání pracujícím ženám a příslušníkům dalších menšin postoupit na vyšší pracovní pozici, zejména se pak jedná o pozice manažerské a výkonné.³¹ Děje se to kvůli výše zmíněným důvodům, ačkoliv se korejská vláda snaží o zmírnění efektu skleněného stropu úpravou legislativy.³²

1.3. Korejská mapa plodnosti – projekt ministerstva pro podporu rodiny

Kromě individuálních útoků a obtížných situací na pracovišti se občas projevuje nerovnost také na státní, oficiální úrovni. Jeden z případů, který měl velký dosah, byla tzv. korejská mapa plodnosti. V roce 2016 jihokorejské ministerstvo vládní správy a domácích záležitostí, nyní pod názvem ministerstvo vnitra a bezpečnosti, spustilo webové stránky s “mapou plodnosti“, která měla sloužit jako varování před nízkou porodností a zároveň podpořit obyvatele v reprodukčním věku k početí dětí.³³ Na stránce byla růžovou barvou v různých sytostech zachycena a porovnávána města podle počtu žen v reprodukčním věku, tedy žen ve věku 15 až 49 let.³⁴ Webová stránka poskytovala návštěvníkům informace o míře porodnosti, průměrném věku při sňatku či o benefitech s dětmi spojené.³⁵

Obrázek 2 Mapa plodnosti

³¹ FRITSCHER, Lisa. The Glass Ceiling Effect And Its Impact On Women. EVERYDAY HEALTH

³² CHOI, Sungjoo a PARK, Chun-Oh, 2014. Glass Ceiling in Korean Civil Service: Analyzing Barriers to Women's Career Advancement in the Korean Government.

³³Ministry of the Interior and Safety. <https://www.mois.go.kr/eng/a01/engMain.do>

³⁴ VOA NEWS, 2016. *South Korea Shuts Website Mapping Women of Childbearing Age.*

³⁵ HWANG, Jin-Tae a LEE, Soyoung. The Korea Birth Map and its Feminist Counter-mapping: An introductory Analysis (str. 2-6)

Tato kampaň se okamžitě střetla s obrovskou vlnou negativních reakcí a kritiky, které se objevovaly jak na internetových diskuzích tak i v novinách a v televizních zprávách. Mnoha lidmi, zejména ženami, byla považována za potupnou a nedůstojnou a jako pokus o obvinění výhradně žen z nízké porodnosti země.³⁶ Ministerstvo vládní správy a domácích záležitostí se k tomuto kroku vyjádřilo slovy: „*Webová stránka byla založena, aby bylo možné reagovat na krizi poklesu populace způsobenou klesající porodností. Účelem je informovat veřejnost o závažnosti problému nízké populace a podnítit místní regiony k zapojení se do překonání tohoto problému.*“³⁷ Negativní kritika obyvatel byla však tak silná, že webová stránka byla ihned následující den po spuštění vypnuta pod záminkou revize a upravení obsahu, avšak ihned poté byla úplně smazána.³⁸

³⁶ "애 낳는 도구냐"... 가임여성 수 '출산지도'에 비난 빗발. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6FsEWD1bi3E>

³⁷ Tamtéž

³⁸ Tamtéž

2. 4B hnutí (4 非)³⁹

Seznamování, romantický vztah, svatba a založení rodiny. Tyto věci, které byly ještě před pár desetiletími brány jako samozřejmost, se pro řadu korejských mladých mužů staly nedosažitelnými sny a pro některé mladé ženy nechtěnou budoucností. Dříve zmíněné incidenty a každodenní zkušenosti mladých žen s prostředím dominovaném muži podnítilo uvažování o naprostém odmítnutí mužské populace, zejména v oblastech romantických vztahů. Členky hnutí 4B na několika sociálních sítích začaly diskutovat o způsobech, jakými by byly schopné narušit patriarchální systém Korejské republiky.⁴⁰

A právě odmítání sociálních interakcí s muži, které by vedly k randění, pohlavnímu styku, svatbě a těhotenství, se nabízejí jako kvalitní politická strategie pro již dříve zmíněné účely.⁴¹ 4B hnutí je feministickým prostředkem, díky kterému mohou jihokorejské ženy vyjádřit své emoce, názory a nespokojenost se společenským nátlakem, jež je na ně vytvářen. Výměna názorů probíhá převážně v online prostředí, avšak promítá se i do každodenního života. Specifikem tohoto hnutí je také fakt, že postrádá centralizaci: nemá žádného vůdce, žádné oficiální webové stránky, žádné vedení ani žádné fyzické hlavní sídlo. Rozsah následovníků hnutí 4B zůstává neznámý kvůli jeho tiché a neoficiální povaze. Počet členů je odhadován na 5 000 až 50 000 lidí, pořád se tedy jedná o poměrně malé procento lidí z celé jihokorejské populace.⁴² Slouží jako protest proti mužům a patriarchálnímu systému, snažící se dokázat, že existence je závislá na ženách, nikoli na mužích.⁴³

Hlavním zaměřením hnutí je odmítnutí společenských norem a očekávání, která jsou kladená na mladé ženy, a zdůrazňuje nepodřizování se těmto očekáváním i přes vysoký nátlak ze strany společnosti. 4B hnutí je feministické hnutí v Jižní Koreji postavené na 4 principech:

1. Bihon 비혼 – ne svatbám
2. Bichulsan 비출산 – ne porodům
3. Biyeonae 비연애 – ne randění

³⁹ Korejsky 4 비 운동

⁴⁰ Womad a Twitter

⁴¹ Lee, J., & Jeong, E. (2021). The 4B movement: envisioning a feminist future with/in a non-reproductive future in Korea (str. 637)

⁴² SUSSMAN, Anna Louie, 2023. *A World Without Men: The women of South Korea's 4B movement aren't fighting the patriarchy- they're leaving it behind entirely*

⁴³ MADRUGA, Isabella, 2024. *We can all learn from South Korea's 4B movement*

4. Bisekseu 비섹스 – ne heterosexuálnímu pohlavnímu styku

Tyto čtyři principy však nepředstavují pouze odmítání tradičních norem, ale také taktiku k překonání ekonomické krize, ve které se ženy mohou nacházet. Pro mladé lidi jsou bohužel náklady na živobytí obtížnou překážkou k samostatnému životu. U žen je tento fakt navíc umocněn obtíží pracovně růst (viz kapitola 1.2).

Často zmiňovaným faktorem, který přispívá k nedostatku finančních prostředků na samostatné živobytí, je kromě výše zmíněných důvodů také nátlak společnosti na reprezentativní vzhled podle standardů krásy.⁴⁴ Ženy jsou pod náporom sociálních norem nuceny kupovat si drahé kosmetické produkty a stejně tak i nejnovější kousky oblečení rychlé módy, často z nekvalitních materiálů.⁴⁵ Podle několika rozhovorů s mladými ženami o tomto problému jsou částky zakoupených kosmetických produktů a nejnovějšího módního oblečení velice vysoké.⁴⁶ Členové 4B hnutí, ačkoliv napřímo nebojují se standardy krásy, se proto rozhodly také přestat s nákupy těchto zkrášlovacích produktů. Místo toho ušetřené peníze používají na důležitější věci jako jsou právě zálohy na energie, nájmy a jiné náklady spojené se samostatným bydlením a fungováním ve společnosti.⁴⁷

2.1. Začátky hnutí

Jižní Korea začala v 10. letech 21. století řešit závažný problém ohledně stárnutí populace. Tento problém byl označován jako „*problém mládeže*“.⁴⁸ Značná část politických a mediálních diskuzí proto kladla veliký důraz na spojitost problému stárnutí populace s frází „*3-po sede*“⁴⁹, vytvořenou novináři v roce 2011 označující generaci, která se vzdává tří věcí, a to manželství, romantických vztahů a rodičovství. Tento „sociální syndrom“ byl přisuzován nedostatečnému sociálnímu zabezpečení mladé generace a byl brán jako záležitost politiky a tehdejší ekonomiky.⁵⁰ Je pravděpodobné, že to byly již tyto důvody, kvůli kterým se mladí muži a mladé ženy rozhodli pro distancování se od těchto tradičních společenských hodnot.

Nástup digitálního feminismu v začátku 21. století se stal v roce 2015 velmi populárním a pobouřil online prostředí, jež bylo do té doby dominováno zejména mužskými uživateli. Se

⁴⁴ SUSSMAN, Anna Louie, 2023. *A World Without Men: The women of South Korea's 4B movement aren't fighting the patriarchy- they're leaving it behind entirely*

⁴⁵ H&M, 8 Seconds, H:Connect, SPAO, Zara, TOPTEN10 a další obchody s rychlou módou

⁴⁶ Rozhovor s 25 letou ženou v The Cut, rozhovor s youtuberkou Jun Čihje v MailOnline

⁴⁷ JEONG, Euisol, 2020. *Troll Feminism: The rise of popular feminism in South Korea* (str. 259-261)

⁴⁸ Lee, J., & Jeong, E. (2021). The 4B movement: envisioning a feminist future with/in a non-reproductive future in Korea (str. 636)

⁴⁹ Korejsky 3 포(포기하다 vzdát se něčeho) 세대 (generace)

⁵⁰ Tamtéž

vznikem skupin jako Megalians⁵¹ vypukla tzv. „genderová válka“. Tato konfrontace odhalila rozdílné každodenní zkušenosti mužů a žen, což ženy přimělo k pozastavení se nad všudypřítomnou misogynií v jejich každodenních životech. Podle mužského narativu byly ženy viněny za sobectví, marnost a nemorálku. Chtěly by příliš mnoho a odepírají mužům jejich práva a privilegia.⁵² Na internetu se také začala objevovat slova jako „*Kimchi žena*“ (korejsky 김치녀, kimchinyeo) nebo „*Máma brouk*“ (korejsky 맘충, mamchung), která byla a dodnes jsou používána k zesměšňování a degradování korejských žen. Kimchi žena je označení pro ženu, která je sebestředná, lakomá a využívá muže pro peníze. Tento neologismus je spojením slova kimchi (김치), jež je název korejského fermentovaného zelí, které nemá příliš příjemný odér, a zkratkou velice vulgárního slova hanyeo (한녀) označujícím ženu. Tímto označením je popisována žena, která, stejně jako kimchi, „zapáchá“ neposlušností a obsesí samy sebou, tudíž není v očích muže dostatečně žádoucí.⁵³ Termínem máma brouk, složeného z anglicismu *mom* (맘) a slova znamenajícím brouk *gonchung* (곤충), je degradována role ženy v domácnosti nebo matky. Popisuje ji jako líného a sebestředného parazita, který lehkomyšlně utrácí manželem těžce vydělané peníze, aniž by uznal jeho úsilí a přinesené oběti. Navíc naznačuje, že žena zanedbává své povinnosti ve výchově dítěte a domácí práce.⁵⁴

Na stále narůstající počet případů, které mnoho feministek považují za utlačování, proto digitální feminismus odpověděl zcela novým způsobem. Feministická hnutí se přestala zaměřovat na boj proti patriarchátu, místo toho se začala soustředit na svépomoc, aby dokázala efektivně vyřešit mezeru, která byla zanechána minulými feministickými hnutími již od konce 90. let 20. století. Ženy uvádějí, že nebojují proti patriarchátu, ale že patriarchát jednoduše opouští.⁵⁵ Na scénu nastupují nová, radikálnější feministická hnutí a jedním z nich je právě hnutí 4B. Kromě zapojení do politických aktivit a diskurzních bojů se chopily svépomoci jako praktického přístupu k řešení těchto výzev. Tato zdánlivě individualistická strategie rezonovala s mladými ženami. Umožnila jim konfrontovat způsoby, jakými sociální normy a nedostatek legislativních opatření udržují ženy v ekonomické zranitelnosti a

⁵¹ Kvůli vnitřním neshodám mezi členy hnutí v roce 2017 skončilo. Vzniklo však nové hnutí i s internetovými stránkami s názvem Womad

⁵² JEONG, Euisol a LEE, Jiuen, We take the red pill, we confront the DickTrix: online feminist activism and the augmentation of gendered realities in South Korea. *Feminist Media Studies* 2018 (str. 708-710)

⁵³ Tamtéž (str. 710)

⁵⁴ ASHMAN, Amalya Layla a SINGER, Thomas, 2020. *The Kimchi-Bitch Cultural Complex Modern Misogyny, Memes, and Millennial Men in South* (10. kapitola)

⁵⁵ SUSSMAN, Anna Louie, 2023. *The Cut*

závislosti na mužích.⁵⁶ Deklarovaným cílem 4B hnutí je dosažení budoucnosti bez starostí spojených s rolí milenky, manželky nebo matky. Vznik hnutí byl však pozvolný, převážně se jednalo o diskuze a debaty mezi ženami na sociálních sítích o vlastních zkušenostech a hlavně, jakým způsobem se mění jejich vnímání každodenního života. Až dříve zmíněné incidenty rozpoutaly diskuze ohledně odmítnutí těhotenství a manželství. V kyber prostoru ženy mluvily o využití svých postojů a názorů k politickým taktikám zaměřených na konfrontaci neférového utlačování ze strany mužů. Později se přidalo také odmítnutí i romantických heterosexuálních vztahů. Tato hesla pak v roce 2019 dala hnutí název: 4B.

V kontrastu se svými předchůdci, členové 4B hnutí aktivně odmítají být součástí budoucnosti svého národa. Dobrovolně ignorují demografické problémy společnosti, která bere reprodukční schopnost ženských těl jako zdroj k dosažení nové budoucnosti národa, jak naznačovala i růžová mapa reprodukce. Ženy z hnutí uvádějí, že nemají zájem podporovat vládu, která bere jejich těla pouze jako předmět k využití.⁵⁷ Ačkoliv je v jihokorejské společnosti těžké oprostít se od nastavených norem, jelikož v mnoha případech jde o vzdání se privilegií a pocitů jakéhosi bezpečí, členové 4B hnutí vidí potenciál ve svých krocích pro zlepšení vlastní budoucnosti. Navíc touha po lepší budoucnosti vychází také z uvědomění, že sny o úspěšném životě mnoha žen končily ve chvíli, kde se žena vdala.⁵⁸

2.2. 4 Ne – odmítnutí společenských norem

Název 4B pochází ze 4 hlavních sloganů a cílů hnutí. Všechny slogany začínají na stejné písmeno, B, které je homofonem ke korejskému Bi (korejsky 비), což je záporná předpona „Ne“, proto toto hnutí nese název 4B. Jedná se o slova „*Bihon*“ (korejsky 비혼), „*Bichulsan*“ (korejsky 비출산), „*Biyeonae*“ (korejsky 비연애) a „*Bisekseu*“ (korejsky 비섹스). Představují odmítnutí norem a očekávání, které jsou po korejských ženách společností vyžadovány. Ačkoliv se důsledné bojkotování manželství, porodů a romantických a sexuálních vztahů zdá nereálně, digitální feministky vypracovaly přehled jednotlivých aspektů hnutí tak, aby je bylo možné uplatňovat v praxi i v běžném životě⁵⁹ a jeho hlavní myšlenky nyní stručně představím.

⁵⁶ Lee, J., & Jeong, E. (2021). The 4B movement: envisioning a feminist future with/in a non-reproductive future in Korea (str. 633-635)

⁵⁷ AHMED, Sara, 2006. *Queer Phenomenology*. (kapitola Orientations, Objects, Others)

⁵⁸ CHAE, Yung-in a LENFIELD, Spencer Lee, 2024. *The Young Feminists Rejecting Marriage*

⁵⁹ JEONG, Euisol, 2020. *Troll Feminism: The rise of popular feminism in South Korea* (str. 112)

2.2.1. Bihon – Ne svatbám

Slovo bihon vzniklo na konci 90. let 20. století a vyjadřovalo svobodný stav člověka, který si dobrovolně či nedobrovolně vybral zůstat samotným, bez partnera či partnerky.⁶⁰ Jedná se o složeninu z předpony 비 (bi) a slova pro svatbu 결혼 (gyeolhon). Tento termín nahradil podobné slovo „mihon“, které také znamenalo svobodný stav, ale více hanlivějším způsobem, jelikož vykreslovalo zatím neprovdané ženy a muže jako abnormální a nedospělé. Také proto se korejské feministické stránky rozhodly pro použití slova bihon, nikoliv mihon.⁶¹ Později bylo toto slovo převzato pro účely hnutí 4B.

Bihon představuje myšlenku úplného odmítnutí svateb, které pro korejské ženy většinou představují ztrátu svobody a vlastního spokojeného života. V drtivé většině je žena nucena podřít se svému manželovi, ať už v domácnosti či ve svém pracovním životě.⁶² Ve společnosti, kde jsou ženy často pod tlakem, aby se přizpůsobily přísným genderovým rolím a splnily tradiční rodinná očekávání, koncept bihon slouží ženám jako prostředek ke zbavení se těchto omezení a prosazení vlastní kontroly nad svými životy.⁶³ A právě proto jsou myšlenky svatby členy 4B hnutí odmítány a praktikovány také mimo online prostředí. Princip odmítnutí svatby zdůrazňuje, že nezadaný život nemusí být nešťastný a osamělý, ba naopak může život naplňovat radostnými zážitky a spokojeností. Nejenže předkládá alternativu k manželskému životu, ale směřuje také konverzí k nutnosti praktikovat tuto zásadu.⁶⁴ Odhaluje totiž smutnou realitu, ve které jsou lidé, převážně ženy, trestány za vybočení z norem- jsou neprovdané. Místo toho, aby se však neprovdané ženy za sebe styděly, konceptem bihon 4B hnutí jsou povzbuzovány k přijetí tohoto faktu za pozitivní. Představa, že je hodnota lidského života definována podle manželského vztahu je pro hnutí jednoduše nepřijatelná.

2.2.2. Bichulsan - ne těhotenství

Slovo bichulsan je také složeninou předpony 비 (bi), která je ekvivalentem k české předponě „ne“, a slova pro porod dítěte 출산 (chulsan). Vyjadřuje odmítavost korejských žen otěhotnět a dítě porodit.

⁶⁰ Tamtéž (str. 110)

⁶¹ UNNINETWORK. *Feminism Camp*

⁶² COATES, Simon, 2023. *South Korea's Feminist 4B Movement: An Explainer*

⁶³ Diskuze probíhající převážně na Twitteru a stránce podobné Redditu s názvem Womad

⁶⁴ Tamtéž

Jak již bylo zmíněno, pracovní podmínky pro ženy nebývají příliš férové. Pracující matky nemají jak balancovat svůj každodenní život s životem pracovním. Když do toho přidáme i starost o domácnost a o děti, je jasné, že se jedná o velice náročnou situaci jak na fyzické, tak i psychické zdraví ženy. Spousty žen navíc tvrdí, že jsou pro stát pouhým inkubátorem nové generace.⁶⁵ Toto jsou hlavní důvody, proč se členky 4B hnutí rozhodly do svých zásad zařadit také koncept bichulsan. Členky aktivně odvracejí tvář od problémů nízké porodnosti, spíše tento problém podporují. Za vinu to dávají patriarchálním institucím a sklonům společnosti, které vnímají reprodukční schopnost ženských těl jako komoditu pro formování budoucnosti.⁶⁶

2.2.3. Biyeonae - ne randění s opačným pohlavím

Stejně jako předchozí dva termíny je i slovo biyeonae složeninou předpony 비 (bi) a slovem znamenajícím mít romantický vztah s někým 연애 (yeonae). Toto slovo vyjadřuje odmítavost korejských žen k seznamování a randění s opačným pohlavím, tedy s muži. Na slova „opačné pohlaví“ je kladen důraz z důvodu, že hnutí 4B proti homosexuálním vztahům nijak nebojuje, tudíž se tento bod na ně nevztahuje.⁶⁷ V homosexuálním vztahu nemá z hlediska dynamiky ani jeden z páru navrch.⁶⁸ Autorka feministické knihy *Flowers of fire*⁶⁹ navíc argumentuje, že spousta žen v 4B hnutí našlo svoji homosexuální stránku a nyní vedou spokojený život s partnerkou, nikoliv s partnerem.⁷⁰

Odmítání svateb pro členy 4B hnutí nebylo dostačující, proto do svého seznamu „zakázaných“ věci přidaly také odmítání jakéhokoliv romantického vztahu s muži. Pokud s muži nenaváží romantický vztah, logicky ani nedojde ke svatbě nebo početí dítěte.

2.2.4. Bisekseu- ne heterosexuálnímu pohlavnímu styku

A v neposlední řadě také slovo bisekseu je složeninou předpony 비 (bi) a slova pocházejícího z anglicismu vyjadřujícím sex 섹스 (sekseu). Tento koncept ovšem neodmítá pouze samotný akt pohlavního styku s opačným pohlavím, ale také veškeré jeho různé podoby.

⁶⁵ YOON, Jeongmee, 2023. *Women in South Korea Are on Strike Against Being 'Baby-Making Machines'*.

⁶⁶ Lee, J., & Jeong, E. (2021). The 4B movement: envisioning a feminist future with/in a non-reproductive future in Korea (str. 637)

⁶⁷ JEONG, Euisol, 2020. *Troll Feminism: The rise of popular feminism in South Korea* (str. 265-266)

⁶⁸ ABSHER, Leslie, 2023. *Inside South Korea's 4B Movement Where Women Live Without Men*

⁶⁹ Kniha nebyla přeložena do češtiny, proto uvádím anglický název. Korejsky

⁷⁰ ELLE, 2020. 92 년생 '영 페미니스트' 이민경을 만났다.

Ženy si dobrovolně vybírají život v celibátu, tedy sexuální abstinence. Spousta z nich navíc tvrdí, že sex s muži jim ani nepřináší uspokojení. Nevidí tedy důvod, proč by měly sex s muži mít.⁷¹ Uživatelky na feministických sociálních sítích se navíc podělily o své negativní zkušenosti s mužskými partnery. Jejich nejzásadnějším problémem byl fakt, že korejsí muži používají kondomy jen zřídka, čímž zvyšují možnost šíření pohlavních nemocí. Kondomy jsou totiž efektivní prevencí proti přenosným pohlavním nemocem, avšak 50-80% Jihokorejců je nepoužívá.⁷²

Koncept biseksu navíc navazuje na koncept bichulsan. Jelikož se ženy nechtějí stát těhotnými, vzdání se sexu s muži je logickým krokem ke splnění tohoto cíle.

2.3. Kim Čijong, Ročník 82

Literární dílo „Kim Čijong, Ročník 82 je novela napsaná jihokorejskou autorkou Cho Nam-joo. Příběh sleduje život Kim Čijong, fiktivní postavy narozené v roce 1982. Skrze její zkušenosti novela zkoumá rozšířenou genderovou nerovnost a společenská omezení, jimž ženy v korejské společnosti čelí. Situace a různé životní fáze jsou totiž založené na reálných zkušenostech autorky a vlastně každé jihokorejské ženy. Kim Čijong totiž není individuální člověk, Kim Čijong je ztělesnění všech jihokorejských žen, které každý den bojují proti patriarchální společnosti, ve které se nachází.⁷³

Novela vyvolala po svém vydání mnoho reakcí. Rezonovala s mnoha ženskými čtenáři, kteří se s hlavní hrdinkou ztotožnili. Naopak u mužských čtenářů zanechala spousty negativních názorů. Průměrné hodnocení žen je 9,5 bodů z 10, zatímco průměrné hodnocení mužů je 2,8 bodů z 10.⁷⁴ Novela se stala kulturním fenoménem a inspirovala ženy k založení digitálního hnutí 4B, které do té doby fungovalo jen na bázi obecného digitálního feminismu.⁷⁵

⁷¹ SANER, Emine, 2023. *The rise of voluntary celibacy: 'Most of the sex I've had, I wish I hadn't bothered'*.

⁷² LEE, Jungmin, 2022. *Factors Affecting Condom-Use Behaviors Among Female Emerging Adults in South Korea. Psychology Research and Behavior Management Dovepress* (str. 1772)

⁷³ CHO, Namjoo, 2021. *Kim Jiyoung, Born 1982* (abstrakt)

⁷⁴ MAILONLINE, 2019. *'Four Nos' feminist movement - where women say no to dating, sex, marriage and having children - swoops across South Korea, because becoming a wife is increasingly seen as a burden*

⁷⁵ COATES, Simon, 2023. *South Korea's Feminist 4B Movement*

Podle knižní předlohy byl v roce 2019 natočen stejnojmenný film o délce necelých 2 hodin, který také sklídl řadu pozitivních i negativních ohlasů. Průměrné hodnocení žen bylo 9,5 bodů z 10, zatímco průměrné hodnocení mužů je 2,8 bodů z 10.⁷⁶

⁷⁶ MAILONLINE, 2019. *'Four Nos' feminist movement - where women say no to dating, sex, marriage and having children - swoops across South Korea, because becoming a wife is increasingly seen as a burden*

3. Podobná hnutí s vlivem na korejskou společnost

4B hnutí samozřejmě není prvním ani jediným existujícím feministickým hnutím v Jižní Koreji. Spisovatelka a malířka Na Hye-sok byla jednou z průkopnic feminismu v Jižní Koreji.⁷⁷ Na Hye-sok společně s dalšími čtyřmi ženami v březnu roku 1920 vydaly první oficiální feministický časopis s názvem „Sinyôja”.⁷⁸ To odstartovalo škálu feministických protestů proti patriarchální společnosti. Nová feministická hnutí se díky internetu vyvinula do digitálního feminismu. V této bakalářské práci uvádím tři feministická hnutí, které nejvíce ovlivnila hnutí 4B.

3.1. 3-po sede

Hnutí 3-po sede, známé také pod názvem „Generace Sampo“, označuje generaci Korejců, kteří se vzdali hledání si partnera či partnerky, svateb a možnosti mít děti.⁷⁹ Prvně toto označení použilo zpravodajství *Kyunghyang Shinmun*⁸⁰ v roce 2011 v článku, ve kterém psali o blahobytu státu v návaznosti na vysokou nezaměstnanost ve společnosti Volvo.⁸¹ Mnoho takto označovaných lidí si pak hanlivý název vzali za své a dobrovolně se k těmto myšlenkám hlásili, ačkoliv je za to společnost haní, protože se hlavně svatba a zplození potomka od jedinců očekává.⁸²

3-po sede se postupně vyvinulo do dalších odvětví podle počtu věcí, které členové odmítají. Prvním navazujícím odvětvím je 5-po sede. To se kromě předchozích třech věcí vzdávají také zaměstnání a vlastnictví domu či bytu. Dalším odvětvím je 7-po sede, které se vzdává i mezilidských vztahů a naděje. 9-po sede navazuje s dalšími dvěma koncepty. Vzdává se zdraví a reprezentativního vzhledu. Posledním odvětvím je 10-po sede, které se vzdává vlastního života.⁸³

⁷⁷ Na Hye-seok advocated social changes, 2015. Online. HWANG, Kyungmoon.

⁷⁸ KIM, Yung-Hee, 2013. In Quest of Modern Womanhood: Sinyôja, A Feminist Journal in Colonial Korea. *Korean Studies* (str. 44-45)

⁷⁹ Lee, J., & Jeong, E. (2021). The 4B movement: envisioning a feminist future with/in a non-reproductive future in Korea (str. 636)

⁸⁰ Korejsky 경향신문

⁸¹ 유, 정인, 2011. *볼보, 대량해고에도 파업은 없었다*

⁸² INSTITUTE FOR FAMILY STUDIES, 2019. *Why Young People in South Korea are Staying Single Despite Efforts to Spark Dating.*

⁸³ PARK, No-ja, 2015. “Hell Joseon” -- a country where sleepless toil brings no mobility.

3.2. #Metoo

Toto feministické hnutí se poprvé objevilo ve Spojených státech Amerických v roce 2006. V roce 2017 nabralo na popularitě a postupně se rozšířilo i do dalších zemí světa, z nichž jednou byla právě i Jižní Korea.⁸⁴ Incidentem, který zvýšil šíření tohoto feministického hnutí v Jižní Koreji, bylo přiznání tehdejší státní zástupkyně Seo Ji-hyeon, že je ve své práci sexuálně obtěžována zaměstnanci ve vyšších pozicích. V lednu 2018 se v televizním rozhovoru ve zprávách JTBC podělila o svou zkušenost se sexuálním obtěžováním na pracovišti a obvinila bývalého prokurátora a úředníka ministerstva spravedlnosti z nevhodného chování a osahávání na pohrbu v roce 2010.⁸⁵ Díky tomuto rozhovoru se mnoho žen také rozhodlo pro sdílení svých zkušeností se sexuálním obtěžováním. Interview jim dodalo k tomuto kroku odvahu, jelikož nebylo tajemstvím, že se oběti sexuálního obtěžování nebo útoku musely častokrát vyrovnat s vlnou skepticizmu a posměchu.⁸⁶

Na podporu obětí sexuálního násilí se na sociálních sítích začaly objevovat hashtagy #WithYou, které zaplavily většinu internetových feministických diskuzí. O sexuálním násilí se rychle začalo více mluvit jak online tak i v běžném životě. Ulice větších měst zaplavily feministické nápisy vyzívající vládu k adekvátnímu trestání sexuálního násilí.⁸⁷ Ženy ve svých příspěvcích na internetových stránkách a sociálních sítích používaly hashtag #MeToo jako symbol, že si také prošly stejnými nebo podobnými situacemi.⁸⁸

3.3. Escape the corset

V Jižní Koreji se v polovině 10. let 21. století začalo šířit jedinečné a silné hnutí, které vyzývalo k vyvrácení konvenčních standardů krásy, a jež prosazovalo důležitost osobní autonomie. Toto hnutí, známé jako „*Escape the corset*“, získalo širokou pozornost jak na domácí půdě, tak i mezinárodně, díky svému odvážnému vzdoru proti společenským tlakům a propagaci sebedřívání a individualismu.⁸⁹

⁸⁴ BROWN, Nadia (ed.), 2020. Me Too Political Science: An Introduction. *Journal of Women, Politics and Policy* (str. 1-2)

⁸⁵ [인터뷰] 서지현 검사 "검찰 내 성폭행도 있었지만 비밀리에 덮여"

⁸⁶ KIM, Hyun-mee a CHANG, Jamie, 2021. "Sexuality and Public Politics": Temporality of the #MeToo Movement in Contemporary South Korea (str. 243-247)

⁸⁷ SHIN, Ki-young, 2021. Beyond #WithYou: The New Generation of Feminists and the #MeToo Movement in South Korea. Online. *Politics & Gender* (str. 507-508)

⁸⁸ Tamtéž (str. 509-510)

⁸⁹ YEONGYO, Shin a LEE, Selec, 2022. "Escape the Corset": How a Movement in South Korea Became a Fashion Statement through Social Media (str. 5-6)

Název hnutí odkazuje na historickou událost, při které feministky protestovaly na soutěži krásy Miss America v roce 1968 tím, že se zbavovaly předmětů jako jsou podprsenky, laky na vlasy, make-upy, korzety, umělé řasy a lodičky, jež považovaly za symboly útlaku.⁹⁰ O půl století později mladé jihokorejské ženy do hnutí vnesly svůj vlastní výklad tím, že se zbavují drahých make-upů a dalších různých kosmetických výrobků. Tyto rysy později adaptovalo také hnutí 4B. Představují pro ně totiž společenské normy krásy šířené médií a reklamou a často určují, jak by ženy měly vypadat, pokud chtějí být společností chtěné. Charakteristickými rysy konvenční krásy jsou světlá pleť, drobná postava a jemné obličejové rysy. Navíc je na ženy vyvíjen obrovský tlak, aby podstoupily rozsáhlé zákroky, včetně estetické chirurgie, diet a péče o pleť, aby nastavené ideály byly schopny splnit.⁹¹ Důležitým symbolem tohoto hnutí jsou také na krátko střižené účesy, jelikož dlouhé vlasy jsou v Korejské republice považovány za další ze symbolů krásy.⁹² Členové tohoto hnutí se tak snaží z těchto konvenčních očekávání vybočovat a ukázat, že krása není to nejdůležitější, co žena může mít.

⁹⁰ KREYDATUS, Beth, 2008. Confronting the "Bra-Burners:" Teaching Radical Feminism with a Case Study. *The History Teacher*. (str. 490-491)

⁹¹ JEONG, Sophie, 2019. *Escape the corset: How South Koreans are pushing back against beauty standards*

⁹² Tamtéž

4. Metodologie

4.1. Cíl

Jelikož feminismus a hnutí 4B nabývá na síle, zaměřím se na reakci medií na tato témata. Cílem analýzy bude zjistit, zda je hnutí 4B často rozebíraným tématem v seriózních zpravodajských médiích, nebo jestli se toto téma rozebírá pouze prostřednictvím sociálních sítí.

4.2. Výzkumné otázky

„Reagovala seriózní zpravodajská media na hnutí 4B?“

„Vyskytovalo se téma 4B na sociálních sítích?“

„Jaká byla reakce seriózních zpravodajských medií i sociálních sítí na hnutí 4B?“

4.3. Vzorek

Za vzorek jsem si zvolila sociální sítě. Konkrétními zástupci jsou TikTok a YouTube, na kterých je hnutí 4B velkou rychlostí a široce šířené. Na sociálních sítích neustále přibývají nové příspěvky a videa, proto budou do této bakalářské práce zařazené příspěvky a videa pouze do data 1. 5. 2024. Dalším vzorkem byla jihokorejská zpravodajská média. Za zástupce jsem vybrala Chosun Ilbo a Donga Ilbo. Obojí jsou respektovaná a seriózní média Korejské republiky. V neposlední řadě jsem za zástupce vzorku zahraničních zpravodajských medií vybrala britské seriózní zpravodajství The Independent a české seriózní zpravodajství Idnes.cz

4.4. Metoda

Za výzkumnou metodu jsem zvolila analýzu. Analýza spočívá v rozdělení celku na komponenty, které jsou následně zkoumány. Příspěvky a videa ze sociálních sítí jsem rozdělila do několika kategorií, a to vysvětlení hnutí 4B, reagující pozitivně na hnutí 4B, reagující negativně na hnutí 4B, anekdoty o hnutí 4B a diskuze o hnutí 4B pro platformu TikTok a vysvětlení hnutí 4B, informující o hnutí 4B, diskuze o hnutí 4B, reagující pozitivně na hnutí 4B a reagující negativně na hnutí 4B pro platformu YouTube. Navíc je rozděluji i podle jazyka na anglické a korejské. Články zpravodajských medií jsem rozdělila na primární a sekundární podle relevance k tématu.

5. Praktická mediální analýza tematiky hnutí 4B

Hnutí 4B nezůstalo bez povšimnutí různých mediálních platform, jihokorejských či zahraničních. Největší popularitu nabylo na sociálních sítích jako jsou TikTok nebo YouTube, avšak pro svůj neúprosný dopad na korejskou společnost si získalo pozornosti od několika korejských zpravodajských medií jako jsou Donga Ilbo nebo Chosun Ilbo. Zahraniční zpravodajská média se o hnutí 4B také intenzivně zajímala. Články zachycující slogany a cíle hnutí můžeme najít na stránkách britských novin The Independent. O dopadu jednoho ze čtyř sloganů hnutí informovaly i české noviny Idnes.cz.

5.1. Sociální sítě

Jelikož je 4B hnutí součástí tzv. digitálního feminismu, šíření se pochopitelně odehrává na internetu a to prostředkem různých sociálních sítí. Na těchto sítích je možné, aby se příspěvek skupiny či jednotlivce stal virálním⁹³ a dosáhl tak většího obecnostva. Navíc uživatel může zůstat anonymním, nehrozí tedy napadení ze strany společnosti.

5.1.1. TikTok

Feministická témata jsou na této platformě často rozebíraná, nejčastěji v podobě krátkých, maximálně několika minutových videí. Názory můžeme pozorovat převážně od jednotlivců, nikoliv od větších skupin, každopádně i ty můžeme na TikToku najít. Většinou se však jedná o sestřihy z delších videí zveřejněných na platformě YouTube, které jsou připraveny pro TikTok z důvodu reklamy a větší propagace původního videa.

Na této platformě bylo zveřejněno ke dni 1. 5. 2024 celkem 229 videí mluvících o tematice hnutí 4B v několika jazycích, avšak počet neustále roste. Dominantním jazykem nalezených videí je angličtina, objevují se však i videa korejská, ale je jich málo. Důvodem je fakt, že je angličtina mezinárodně používaným a vyučovaným jazykem, tudíž je největší pravděpodobnost, že videa, ve kterých se hovoří anglicky, dosáhnou vysokého počtu zhlédnutí.

⁹³ Populární prostřednictvím internetu

Videa jsem rozdělila podle obsahu do několika kategorií⁹⁴

Tabulka 1 Počet videí na TikToku ke dni 1.5.2024

Skupina videí	Počet
Vysvětlení hnutí 4B	54
Reagující pozitivně na hnutí 4B	58
Reagující negativně na hnutí 4B	16
Anekdoty o hnutí 4B	27
Diskuze o hnutí 4B	74

Do kategorie vysvětlení hnutí 4B zařazuji ta videa, která diváka informují o myšlenkách a zásadách 4B hnutí a podrobně nebo okrajově vysvětlí, co hnutí 4B znamená a jaký je jeho účel. V kategorii reagující pozitivně na hnutí 4B umísťuji videa, ve kterých autor vyjádřil svou náklonost k tomuto hnutí. Patří zde také videa s autory dobrovolně se hlásícími k hnutí 4B. Do kategorie reagující negativně na hnutí 4B naopak zařazuji videa, ve kterých autor vyjádřil svou nechuť či dokonce nenávisť k hnutí 4B. V kategorii anekdoty o hnutí 4B se nachází videa s vtipnými tématy hnutí 4B nebo se satirou a humorným podáním jakéhokoliv aspektu tohoto hnutí. Do poslední kategorie diskuze o hnutí 4B jsem zařadila videa, ve kterých účinkují dva a více lidí, kteří na sebe navzájem reagují za účelem diskuze o hnutí 4B. Zařadila jsem zde i reakce a odpovědi tvůrců na otázky v komentářích.

Kategorie se však mohou částečně překrývat. Nejčastějším typem jsou videa, která jsou zařazena do kategorie diskuze o hnutí. Ve videích je diskutováno o dopadech hnutí 4B na společnost, reakce lidí na další video o hnutí 4B a také jsem zde zařadila videa o souvisejících feministických tématech v návaznosti na 4B hnutí. Uživatel v těchto videích mnohdy vyjádří také svůj postoj k hnutí 4B, z většiny se jedná o postoj pozitivní. Můžeme v nich najít i humor. To vše potvrzuje tvrzení, že se mezi sebou zařazené skupiny mohou překrývat.

Vzhledem k vysokému objemu dostupných videí na platformě TikTok nebudu v této práci rozebírat každé jednotlivé video. Pouze vypíchnu pár nejvirálnějších videí.

První video bylo zveřejněno 29. 3. 2024 a zařazuji ho do kategorie vysvětlení hnutí 4B. Bylo zveřejněno uživatelem @wtfaleisa a ke dni 1. 5. 2024 má 5.4 milionů zhlédnutí. Za

⁹⁴ Rozdělení by se dalo udělat podrobnější, například diskuze mezi 2 a více lidmi, diskuze s diváky, lidé hlásící se k hnutí 4B atd.

minutu a půl se autorka snaží značně zjednodušeným způsobem vysvětlit, co to 4B hnutí je a za co bojuje. Zároveň i na konci videa vyjádří svou podporu členům tohoto hnutí. Zmiňuje se také o knize Kim Čijong, Ročník 82.⁹⁵

Další video, které bych chtěla zmínit, je od uživatele @jinwoopark0721 zveřejněné 2. 1. 2024. Ke dni 1.5.2024 má 2,5 milionů zhlédnutí. Autor se v necelých 4 minutách pokusí vysvětlit malou část jihokorejské historie ohledně utlačování žen, načež naváže představením hnutí 4B, převážně co vlastně stálo za vznikem takového feministického hnutí. Zařazuji ho do kategorie vysvětlení hnutí 4B.⁹⁶

Posledním videem, které bych zde chtěla zmínit, je video od uživatelky @denimchromosome, které ke dni 1. 5. 2024 dosáhlo 5,7 milionů zhlédnutí od svého zveřejnění 17. 2. 2024. Toto video jsem zařadila do skupiny diskuze o hnutí 4B. Autorka ve svém videu vyjadřuje své pobavení nad faktem, že se korejské ženy rozhodly k ignoraci mužské populace. Nazývá se fanouškem 4B hnutí a tvrdí, že Jižní Korea zanikne právě kvůli tomuto feministickému hnutí.⁹⁷

5.1.2. YouTube

Tuto platformu využívají feministé k zveřejňování převážně delších videí, ve kterých rozebírají 4B hnutí a feminismus více do podrobnosti. I zde se jedná hlavně o videa tvořená individuálními jednotlivci, avšak počet skupin lidí a organizací, které na YouTube videa zveřejňují, také není malý. Diskuze zde probíhá buď formou dialogu mezi účinkujícími ve videu a také v komentářích, které uživatelé mohou zanechat pod videem.

Na YouTube existují dva typy videí, a to hlavní videa a shorts.⁹⁸ Budu se zabírat pouze hlavními videi. Na této platformě bylo ke dni 1. 5. 2024 zveřejněno 94 videí mluvících o tématice 4B hnutí v anglickém jazyce. Nutno podotknout, že počítám pouze videa mluvící o jihokorejském hnutí 4B, ne o jeho americké adaptaci. Videí v korejštině je oproti tomu pouze 18. Důvodem je opět potřeba autorů dostat video mezi co nejvíce lidí a jelikož je angličtina mezinárodně používaným jazykem, je také nejčastěji používána.

⁹⁵ [@wtfaleisa], 2024. Online. 2024. Dostupné také z:

Tiktok, https://www.tiktok.com/@wtfaleisa/video/7351592855422586158?_t=8m2zqW86uYq&_r=1

⁹⁶ [@jinwoopark0721], 2024. Online. 2024. Dostupné také z:

Tiktok, https://www.tiktok.com/@jinwoopark0721/video/7330673615920188677?_t=8m2zorKUJk0&_r=1

⁹⁷ [@denimchromosome], 2024. Online. 2024. Dostupné z:

Tiktok, https://www.tiktok.com/@denimchromosome/video/7336464330709323038?_r=1&_t=8m2zvzgKrXk.

⁹⁸ Krátké video, většinou se jedná o ústřížek z delšího hlavního videa.

Tabulka 2 Počet videí na Youtube ke dni 1.5.2024

Skupina videí	Počet anglických videí	Počet korejských videí
Vysvětlení hnutí 4B	21	3
Informující o hnutí 4B	20	0
Diskuze o hnutí 4B	33	8
Reagující pozitivně na hnutí 4B	11	3
Reagující negativně na hnutí 4B	9	4

Kategorie se opět mohou navzájem překrývat. Navíc díky delšímu formátu videí autor je schopný pokrýt větší množství informací, vyjádřit svůj postoj a názor k tématu 4B hnutí i prodiskutovat toto téma s pozvanými hosty nebo svými kolegy.

Kritéria pro zařazení do jednotlivých kategorií jsou stejně jako u platformy TikTok, jediným rozdílem je přidané rozdělení na videa anglická a korejská s kategorií informující o hnutí 4B, která nahrazuje kategorii anekdoty o hnutí 4B. Do této kategorie jsem zařadila videa, která slouží pouze jako prostředek k předání informací o hnutí 4B, jako jsou dopady na společnost nebo očekávaný vývoj hnutí 4B.

Vzhledem k vysokému objemu dostupných videí na platformě YouTube nebudu v této práci rozebírat každé jednotlivé video nebo shorts. Pouze vypíchnu pár těch nejvirálnějších.

Nejsledovanější video o 4B hnutí v anglickém jazyce je video s názvem „*Jihokorejské ženy protestují proti porodům | Pokles populace v Jižní Koreji | Vantage s Palki Sharma*“. Bylo publikováno 7. 2. 2023 na kanále Firstpost. Tento YouTube kanál patří indické zpravodajské firmě se stejným názvem – Firstpost. Reportérka ve videu informuje diváka o hnutí 4B ve spojitosti s nízkou porodností v Jižní Koreji a pomocí kamerových záběrů ukáže, jaké dopady na společnost nízká porodnost má. Data o nízké porodnosti porovná s Japonskem, Čínou a Indií. Video jsem zařadila do kategorie informující o hnutí 4B.⁹⁹

Video „*Ženy rezignují (jihokorejské hnutí 4B)*“ od uživatele Manifestelle bylo zveřejněno 23. 2. 2024 dosáhlo 156 tisíc zhlédnutí ke dni 1. 5. 2024. Autorka ve

⁹⁹ *South Korean Women Protest Child Birth | South Korea's Population Decline | Vantage with Palki Sharma* [@Firstpost], 2023

svém patnáctiminutovém videu do podrobně vysvětluje zásady 4B hnutí i jaké události měly na toto hnutí vliv. Mezi svými monology prostřihává úryvky videí od jiných tvůrců, aby podtrhla svoji pointu. Z tónu jejího hlasu a z krátkého úvodu je jasné, že na hnutí 4B reaguje pozitivně. Přesto však toto video zařazuji do kategorie vysvětlení hnutí 4B, jelikož pointa videa je toto hnutí představit.¹⁰⁰

Videem s nejvíce zhlédnutími v korejském jazyce je „*Fandím vám*“ od autora 백가 PPKKa, který ho zveřejnil na YouTube 4.2.2022. K datu 1.5.2024 dosáhlo skoro 1,7 miliónů zhlédnutí. Na video zveřejněné na platformě YouTube je docela krátké. V pouhých pěti minutách autor představí několik feministických hnutí a vysvětlí, proč se s některými ztotožňuje. Také proto ho zařazuji do kategorie reagující pozitivně na hnutí 4B¹⁰¹

Uživatel se jménem 세상에하고싶은말들 TV zveřejnil 31. 1. 2022 na svém kanále video s názvem „*Úžasně 4B hnutí*“, které dosáhlo 76 tisíc zhlédnutí ke dni 1. 5. 2024. Oproti předchozím videím nemá tak velký dosah, což je vidět na výši zhlédnutí. Obsahem je však velice zajímavé. Představuje členky 4B hnutí, které mluví o svých zkušenostech a důvodech proč se k hnutí 4B hlásí. Z tohoto důvodu řadím video do kategorie diskuze o 4B hnutí.¹⁰²

5.2. Korejská zpravodajská média

5.2.1. Donga Ilbo 동아일보

Donga Ilbo je jihokorejská mediální společnost zásobující Korejskou republiku aktuálními články a zprávami každý den. Donga Ilbo je považována za jednu z největších národních zpravodajských společností na domácí půdě. Tato společnost informovala své čtenáře o hnutí 4B ve třech člancích.

Prvním rozebíraným článkem je analýza 390 000 příspěvků na feministické stránce Womad, s hlavním titulkem „*Násilí na násilí, útlak na útlak... jestliže jsi obětí, jsi pachatelem*“ z roku 2021. Obsahem je sumarizace vybraných příspěvků ze stránky Womad. Nejčastějším rozebíraným tématem je sexuální obtěžování a také kritika patriarchy. Hnutí 4B se článek věnuje v části hovořící o nechuti žen k randění, svatbám, těhotenství a lásce. V neposlední řadě se čtenáři mohou dočíst o kritice feministické strategie vzniklé na stránce

¹⁰⁰Women are giving up on men [south korea's 4B movement] [@Manifestelle], 2024. 2024.

¹⁰¹ 응원합니다ㅋㅋ [@백가 PPKKa], 2022.

¹⁰² 그분들 엄청난 4B 운동 멋있다 [@세상에하고싶은말들 TV], 2022. 2022.

Womad s názvem “zrcadlení“. Ačkoliv se poslední odstavce věnují kritice, povaha článku není citově zabarvená a o tématu hovoří pouze informativně, neutrálně.¹⁰³

Druhým článkem je naopak velice negativně laděná analýza příspěvků na stránce Womad s titulkem „*Zaplatíš...mužské bitevní pole*“ z roku 2018. Příspěvek je velice krátký a mluví právě o strategii “zrcadlení“ s hnutím 4B jako základním kamenem. Na rozdíl od předchozího článku je tento zaměřen na negativní stránku analýzy, konkrétně na zesměšňování až dokonce verbální napadání mužské populace.¹⁰⁴ Článek je informativní, avšak s negativním citovým zabarvením vůči činům hnutí 4B, jež představuje jako nemístné, až agresivní.

Posledním z primárních zpráv na zpravodajských stránkách Donga Ilbo je článek s titulkem „*Miluj, jakoby ti nikdo nikdy neublížil*“ z roku 2020. Čtenář se dočte o univerzitní učitelce, která se snaží své studenty učit o lásce. Ze svých univerzitních přednášek vybrala 20 nejpodstatnějších témat a sepsala je do jedné knihy. Ačkoliv se může zdát, že tento článek s hnutím 4B nemá nic společného, opak je pravdou. Autorka se na začátku článku přiznává k náklonosti k tomuto hnutí, sama odmítá běžné romantické vztahy, a používá 4B principy k nastínění zdravého vztahu a zdravé lásky.¹⁰⁵ Tento článek je velice pozitivně citově naladěný vůči hnutí 4B.

Mezi sekundární zdroje jsem zařadila články mluvící o feministických hnutích pouze obecně, o 4B hnutí se tedy spíše jen opírají. Například článek „*Počet lidí přejících si dítě ve svých 30 letech se navýšil o 9,4%... signál návratu vs nízká porodnost*“ je analýzou faktorů ovlivňujících lidských rozhodnutí pro početí potomka. Bihon a bichulsan nejčastěji zmiňovaná slova spojená s hnutím 4B a to i v ostatních třech článcích na stránkách Donga Ilbo.

Tabulka 3 Počet článků na Donga Ilbo

Počet primárních článků	3
Počet sekundárních článků	4

¹⁰³ 최지선, 2021. 폭력엔 폭력, 억압엔 억압... 피해자 될 바엔 가해자가 되겠다

¹⁰⁴ 이지훈, 2018. 당한대로 갚는다... 남성저격 전쟁터

¹⁰⁵ 김기윤, 2020. 사랑하라 한번도 상처받지 않은 것처럼

5.2.2. Chosun Ilbo 조선일보

Chosun Ilbo je nejstarším doposud aktivním zpravodajstvím v Jižní Koreji. Spravuje jak tištěnou podobu zpráv, tak i internetovou podobu zpráv.¹⁰⁶ Mimo své novinářské úsilí se Chosun Ilbo také rozšířil na různé mediální platformy, včetně sociálních sítí.¹⁰⁷ Tato společnost své čtenáře informovala o hnutí 4B ve čtyřech článcích.

První článek z roku 2021 má název „*Žádný sex, žádná svatba... Proč dvacetileté ženy následují 4B*“ a jedná se o informační článek, který sesbíral odpovědi několika žen na otázku proč nechtějí randit s muži ani se za ně provdávat. Začátek však silně kontrastuje s obsahem článku. Mluví o řadě populárních filmů a seriálů, které poskytují různé platformy, ale převážně Netflix. Tato kinematografická díla se silně zaměřují na sexuální témata, která jsou u mladé ženské populace velice oblíbená. Autor pak naváže kontrastujícím faktem o analýze, která zjistila, že 43% dvacetiletých žen nemělo žádnou formu sexu za dobu rok a více. Na otázku „proč?“ odpověděly, že o to nemají zájem. Důvodem je prý strach z vydírání, nechtěné těhotenství a nebo, že sex s muži není dobrý. 4B hnutí pro ně znamená vysvobození od těchto strachů. Na konci autor vyjádří svou starost o budoucnost národa, avšak nereaguje vůči hnutí 4B negativně, pouze s obavami.¹⁰⁸

Druhý článek píše o několika dotaznících ohledně manželství a randění. Byl vydaný v roce 2022 a nese název „*Svobodná a nerandím!... Může rodinné oddělení uspět bez žen?*“. Článek začíná rozhovorem s feministkou Song Ju-young, která o sobě tvrdí, že je zastáncem odmítnutí romantických vztahů a svateb. Prozradila, že nemá zájem o vztah s mužem i z toho důvodu, že je pro korejské muže feminismus nepochopitelný, tudíž by ji ani po svém boku nechtěli. Tímto článek navazuje na hnutí 4B, které se stává u mladé ženské populace velice populárním. Představí několik dotazníků, ze kterých vyplynulo, že počet žen, které odmítají romantický vztah s muži, je mnohem větší než počet mužů, kteří odmítají romantický vztah s ženami. Dotazníky se zaměřily i na důvody, proč tomu tak je. Odpovědi je několik, ale dají se shrnout do jedné kategorie a to „genderová nevyváženost a patriarchální společnost“. Článek kritizuje muži nastavená pravidla a argumentuje, že nejsou vhodná pro řešení

¹⁰⁶ Chosun Ilbo vlastní dceřinou společností Digital Chosun, která na oficiálních stránkách Chosun.com vydává tištěné noviny v digitální podobě

¹⁰⁷ Instagram, Tiktok atd...

¹⁰⁸ 손, 호영, 2021. *섹스도 결혼도 안한다... 20 대 여성이 '4B'인 이유*

problému genderové nevyváženosti. Považuje 4B hnutí za boj proti nespravedlivému systému.¹⁰⁹

Třetí článek z roku 2023 s titulkem „*Nejsilnější zbraň ženy je nerodit. Kontroverzní reklama v americko-korejských novinách*“ pojednává, jak už název vypovídá, o reklamě v novinách The Korea Times¹¹⁰, která způsobila kontroverzi mezi jihokorejskými čtenáři. Vybízela ženy, aby neotěhotněly. Tato reklama byla spojována s hnutím 4B, jelikož podtrhávala jeho myšlenky. Článek není nijak citově zbarvený. Má pouze informační funkci.¹¹¹

Poslední čtvrtý článek zpravodajství Chosun Ilbo také zveřejnilo v roce 2023. „*Příčinou nízké porodnosti je diskriminace žen... Pouliční natáčky jsou symbolem rebelství*“ je článek píšící o italské analýze, která tvrdí, že příčinou nízké porodnosti v Jižní Koreji je hluboce zakořeněná diskriminace žen. Má za to, že právě kvůli diskriminaci se některé ženy rozhodly následovat hnutí 4B, a tvrdí, že cestou ke zvýšení porodnosti je rovnost pohlaví.¹¹²

Mezi sekundární články jsem zařadila zprávy, které se o myšlenky 4B hnutí jen opírají a nebo mají co do činění s feministickými tématy, ve kterých můžeme návaznost na 4B hnutí najít. Nejčastějšími tématy byly opět problém nízké porodnosti a reakce feminizmu na neférovou patriarchální společnost. Dále se na Chosun Ilbo vyskytovaly články o nebezpečí spojené s agresivními muži, které na ženu v Jižní Koreji může čekat. Zajímavým článkem je titulek „*Mladé feministky se dožadují rovnosti, ale přitom diskriminují LGBT... Kontroverzní bufetismus*¹¹³, ze kterého si berou pouze to, co se jim hodí“ z roku 2022. Tento článek osočuje přední vůdce hnutí 4B z diskriminace vůči členům LGBT skupiny.

Tabulka 4 Počet článků na Chosun Ilbo

Počet primárních článků	4
Počet sekundárních článků	10

¹⁰⁹ 김, 효정, 2022. *비혼 넘어 비연애!... '여성' 뿐 가족부 성공할 수 있을까*

¹¹⁰ Korejsky *미주한국일보*

¹¹¹ 김, 명진, 2023. “*여성의 가장 강력한 힘은 출산하지 않는것*” *미주 한인지에 실린 광고 논란*

¹¹² 김, 명진, 2023. “*한국 저출생 원인은 여성 차별... '길거리 헤어물'은 반항 상징*”.

¹¹³ Korejsky *뷔페미니즘*. Slangový označení snobského chování korejských feministek, které bojují za rovnoprávnost, ale přitom samy diskriminují jiné skupiny lidí.

5.3. Zahraniční zpravodajská média

5.3.1. The Independent

The Independent je britské online zpravodajství, které své čtenáře informovalo o hnutí 4B pouze v jednom článku, který byl zveřejněn v roce 2024. Autor *titulku „Může hnutí 4B v Jižní Koreji zničit heterosexuální vztahy?“* na začátku 4B hnutí přirovnává k řeckému dramatu *Lysistrata*. Podtrhává tím pocit neuvěřitelnosti, že toto hnutí a jeho myšlenky opravdu existují. V krátkosti čtenáři vysvětlí, co to hnutí vlastně je, jaký je jeho význam pro jihokorejskou společnost a jaké události měly na vznik vliv. Zmiňuje se také o případném přispění 4B hnutí k narůstajícímu počtu amerických žen, které také dobrovolně vedou život v celibátu. Celý článek je zakončen faktem, že počet žen s vysokoškolským vzděláním a finanční samostatností stále roste, proto také nemají důvod spokojit se s nechtěným životem v domácnosti. Článek není citově zabarven, pouze o hnutí 4B a jeho dopadech informuje.¹¹⁴

Sekundární články se o hnutí 4B buď opírají, v obsahu ho však nezmiňují, nebo jsou spojená s korejským feminismem. Tři z nich se zabývají slovním i fyzickým napadením žen, které mají na krátko střižené vlasy. Články se zmiňují o feministických postojích a bohužel negativních reakcí ze strany mužů na tyto postoje. Další čtyři články rozebírají problém nízké porodnosti a představují způsoby, kterými se korejská vláda snaží zamezit vymírání populace.

Tabulka 5 Počet článků na The Independent

Počet primárních článků	1
Počet sekundárních článků	7

5.3.2. Idnes.cz

Internetové noviny Idnes.cz informovaly své čtenáře o hnutí 4B v Jižní Koreji ve dvou článcích, ve kterých se o toto téma zajímají napřímo. Článek s názvem *„Nevdám se. Nechci děti. Jižní Koreou otřásá stávka žen“* z roku 2023 informuje čtenáře o dopadu hnutí 4B na společnost v oblasti nízké porodnosti. Nejvíce rozebíraným bodem hnutí je bihon, tedy odmítání svateb. Článek rozebírá také bod bichulsan, který podle napsaného obsahu je hlavním viníkem pro stárnutí populace. Idnes.cz se zmiňuje o přestavbě jeslí a školek na pečovatelská střediska a o zavírání gynekologických ordinací. Zároveň mluví i o výstavbě

¹¹⁴ COFFEY, Helen, 2024. *Could South Korea's 4B movement destroy heterosexual relationships?*

nových pohřebních ústavů.¹¹⁵ Tento článek není citově zabarven, k tématu autoři přistupují neutrálně, opravdu své čtenáře pouze informují.

Druhý článek přímo mluvící o hnutí 4B z roku 2020 nese název „*Milé západní feministky, takto by se mělo psát o postavení žen*“. Jedná se o recenzi knihy Kim Čijong, Ročník 82 od spisovatelky Cho Nam-Joo. Článek knihu vychvaluje jako feministické dílo napsané nevyhroceným, nenásilným ani neradikálním způsobem. Kniha byla velikou inspirací hnutí 4B a článek zde téma feminismu do jisté míry rozebírá.¹¹⁶

Sekundárními zprávami jsou zprávy s tituly „*Trauma na celý život. Jihokorejky se kvůli skrytým kamerám bojí na WC*“, „*Ženy mají samé výhody. V Koreji nabývá na síle antifeministické hnutí*“, „*Jihokorejec zbil žemu s krátkými vlasy. Považoval ji za feministku*“ a „*Běžte mezi lidi. Zaplatíme vám, nabízí jihokorejská vláda osamělé mládeži*“. Za sekundární je považuji z důvodu, že se tématu 4B hnutí nedotýkají napřímo, avšak spojitosti k tomuto feministickému hnutí jsou lehce dohledatelné, ať už se jedná o dokazatelné dopady hnutí na jihokorejskou společnost nebo o události předcházející vzniku 4B hnutí.

Tabulka 6 Počet článků na Idnes.cz

Počet primárních článků	2
Počet sekundárních článků	4

¹¹⁵ LÁNSKÝ, Petr, 2023. *Nevdám se. Nechci děti. Jižní Koreou otřásá stávka žen*

¹¹⁶ ZAVŘELOVÁ, Monika, 2020. *RECENZE: Milé západní feministky, takto by se mělo psát o postavení žen*

Závěr

V této bakalářské práci jsem zkoumala, jak a zda vůbec na hnutí 4B reagovala zahraniční i domácí korejská média. Cílem práce bylo zjistit, zda je 4B hnutí relevantním tématem pro korejskou společnost a zda přisuzují problémy své ekonomiky a momentální situaci právě hnutí 4B společně s feminismem. Pomocí analýzy jednotlivých článků ze zpravodajských webů a videí ze sociálních sítí jsem zjistila, že na 4B hnutí existují různé reakce. Ve zpravodajství se 4B hnutí objevuje spíše výjimečně. Počet článků na jednotlivých stránkách naznačuje, že téma 4B hnutí není pro mediální domy dostatečně zajímavým. Korejské zpravodajské firmy celkově považují feministická témata za nepodstatná, většina článků řeší převážně problémy nízké porodnosti. Zahraniční zpravodajské společnosti se o hnutí 4B zajímají zhruba ve stejné míře.

Kontrastně je 4B hnutí velice rozebíraným tématem na sociálních sítích. Počet videí na TikToku a YouTube neustále roste. Sociální sítě se přitom zaměřují na několik aspektů 4B hnutí.

Na hnutí 4B mělo vliv několik dalších feministických hnutí, které jsou v Jižní Koreji stále relevantní, často se jednotlivé názory mezi nimi protínají. Vychází totiž z podobných aspektů společnosti, které feministky považují za nesprávné a utlačující. Obzvláště velký dopad na feministická hnutí jako 4B měly vysoký počet znásilnění a sexuálního obtěžování, mapa plodnosti a stále vysoké procento příjmové propasti mezi muži a ženami.

Ačkoliv se tedy feminismus v Jižní Koreji rozrůstá, 4B hnutí je prozatím jen malou částí korejského feminismu a ještě menší částí celkové korejské populace. Většina žen se k hnutí hlásí pouze anonymně prostřednictvím internetu. Členové 4B hnutí jeho myšlenky implementují do svých každodenních životů, avšak veřejně své názory většinou neříkají. Výměna názorů v reálném životě (ne na internetu) probíhá převážně mezi lidmi s přátelskými vztahy. V poslední době se však i přes kritiku společnosti povědomí o neférových podmínkách žen zvýšilo. Důkazem jsou nová, oficiální knižní díla jako je *Kim Čijong*, *Ročník 82* od autorky Choo Namjoo nebo *Flowers of Fire* od autorky Hawon Jung.

Resume

In this bachelor thesis, I examined how both domestic Korean and foreign media reacted to the 4B movement. The aim of the thesis was to determine whether the 4B movement along with feminism is a relevant topic for Korean society and whether it is associated with the problems of the economy and the current situation. Through the analysis of individual articles from newspaper websites and videos from social media platforms, I found that there are various reactions to the 4B movement. In news coverage, the 4B movement appears rather sporadically. The number of articles on newspaper websites suggests that the topic of the 4B movement is not sufficiently interesting for these companies. Overall, Korean news companies consider feminist topics insignificant, with the majority of articles addressing primarily low birth rates. Foreign news companies show roughly the same level of interest in the 4B movement.

Contrastingly, the 4B movement is a highly discussed topic on social media. The number of videos on TikTok and YouTube is constantly increasing. Additionally, social media focuses on several aspects of the 4B movement.

The 4B movement has been influenced by several other feminist movements that are still relevant in South Korea, and individual views often overlap between these movements. They are based on similar aspects of society that feminists consider incorrect and oppressive. Especially significant impacts on feminist movements like 4B have been high rates of rape and sexual harassment, fertility maps, and still high percentages of income gaps between men and women.

Although feminism is growing in South Korea, the 4B movement is currently only a small part of Korean feminism and an even smaller part of the overall Korean population. Most women only identify with the movement anonymously through the internet. Members of the 4B movement implement its ideas into their daily lives, but they generally do not publicly express their opinions. Real-life discussions (not on the internet) mainly take place among friends. However, despite social criticism, awareness of unfair conditions towards women has increased in recent years. Evidence of this is seen in new, official literary works such as "Kim Jiyoung, Born 1982" by author Cho Namjoo or "Flowers of Fire" by author Hawon Jung.

Seznam pramenů a literatury

Monografie

AHMED, Sara, 2006. *Queer Phenomenology: Orientations, Objects, Others*. 1. Durham: Duke University Press.

ASHMAN, Amalya Layla a SINGER, Thomas, 2020. *Cultural Complexes in China, Japan, Korea, and Taiwan*. 1. Londýn: Routledge. ISBN 9781003007647.

BARR, Heather, 2021. *My life is not your porn*. Human Rights Watch. ISBN 978-1-62313-912-4.

BROWN, Nadia (ed.), 2020. *Me Too Political Science*. 1. Londýn: Routledge. ISBN 9781003014508.

HWANG, Jin-Tae a LEE, Soyoung. The Korea Birth Map and its Feminist Counter-mapping: An introductory Analysis. (str. 2-6.)

CHO, Joonmo a LEE, Jaeseong, 2015. Persistence of the Gender Gap and Low Employment of Female Workers in a Stratified Labor Market: Evidence from South Korea.

CHO, Namjoo, 2021. *Kim Jiyoung, Born 1982*. 1. Simon & Schuster. ISBN 978-1-4711-8430-7.

CHOI, Sungjoo a PARK, Chun-Oh, 2014. Glass Ceiling in Korean Civil Service: Analyzing Barriers to Women's Career Advancement in the Korean Government. Č. 43, (str. 124-126).

JEONG, Euisol a LEE, Jiuen, 2018. We take the red pill, we confront the DickTrix: online feminist activism and the augmentation of gendered realities in South Korea. *Feminist Media Studies*. 4. (str. 705-717).

JEONG, Euisol, 2020. *Troll Feminism: The rise of popular feminism in South Korea*. Disertace. Heslington: University of York.

JUNG, Hawon, 2023. *Flowers of Fire*. Dallas: Benbella Books. ISBN 9781637742419.

KIM, Hyun-mee a CHANG, Jamie, 2021. "Sexuality and Public Politics": Temporality of the #MeToo Movement in Contemporary South Korea. *Azalea: Journal of Korean Literature & Culture*. (str. 243-247).

KIM, Jeoun, 2023. The Gender War and the Rise of Anti-family Sentiments in South Korea. In: *The Demography of Transforming Families*. 1. San Francisco: Springer Cham, s. 183-201. ISBN 978-3-031-29668-0.

KIM, Soojeong, 2022. *Predictors and Consequences of Intimate Partner Violence Impacting Korean Women*. Disertace. Austin: The University of Texas at Austin. KREYDATUS, Beth, 2008. Confronting the "Bra-Burners." Teaching Radical Feminism with a Case Study. *The History Teacher*. Č. 4, (str. 47-52).

LE, Phuoc Cuu Long; KIM, Jong a KIM, Kunbae, 2016. International Journal of Multimedia and Ubiquitous Engineering. (str. 254-256).

LEE, J., & Jeong, E. (2021). The 4B movement: envisioning a feminist future with/in a non-reproductive future in Korea. *Journal of Gender Studies*, 30(5), (str. 633–644).

LEE, Jungmin, 2022. Factors Affecting Condom-Use Behaviors Among Female Emerging Adults in South Korea. *Psychology Research and Behavior Management Dovepress*. Č. 15, (str. 1772).

SHIN, Ki-young, 2021. Beyond #WithYou: The New Generation of Feminists and the #MeToo Movement in South Korea. *Politics & Gender*. (str. 507-513).

YEONGYO, Shin a LEE, Selee, 2022. "Escape the Corset": How a Movement in South Korea Became a Fashion Statement through Social Media. (str. 5-6).

Internetové zdroje (IZ)

ABSHER, Leslie, 2023. *Inside South Korea's 4B Movement Where Women Live Without Men*. Online. Dostupné z: <https://taggmagazine.com/4b/>. [cit. 2024-04-19].

AGCHAR, Donia. Cyber-harassment of women in South Korea. Online. In: . Gender in Geopolitics Institute. Dostupné z: <https://igg-geo.org/?p=15337&lang=en#r+15337+3+35>. [cit. 2024-04-27].

BARR, Heather. S. Korea is way behind in responding to digital sex crimes. Online. In: . Dostupné z: https://english.hani.co.kr/arti/english_edition/english_editorials/1001018. [cit. 2024-04-23].

CNN, 2019. *South Korea's glass ceiling: the women struggling to get hired by companies that only want men*. Online. JEONG, Sophie. Dostupné

z: <https://edition.cnn.com/2019/01/31/asia/south-korea-hiring-discrimination-intl/index.html>. [cit. 2024-04-23].

COATES, Simon, 2023. *South Korea's Feminist 4B Movement: An Explainer*. Online. Dostupné z: <https://www.service95.com/4b-movement-explainer/>. [cit. 2024-05-01].

COFFEY, Helen, 2024. *Could South Korea's 4B movement destroy heterosexual relationships?* Online. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/life-style/south-korea-4b-movement-women-celibate-sex-b2527832.html>. [cit. 2024-05-03].

DOBBERSTEIN, Laura, 2021. *South Korea has a huge problem with digital sex crimes against women says Human Rights Watch*. Online. The Register. Dostupné z: https://www.theregister.com/2021/06/17/human_rights_watch_south_korea_digital_crime_against_women_report/. [cit. 2024-04-21].

ELLE, 2020. *92 년생 '영 페미니스트' 이민경을 만났다*. Online. Dostupné z: <https://www.elle.co.kr/article/43954>. [cit. 2024-05-01].

FRITSCHER, Lisa. *The Glass Ceiling Effect And Its Impact On Women*. EVERYDAY HEALTH [online]. 15.11.2017 [cit. 2024-04-19]. Dostupné z: <https://www.everydayhealth.com/womens-health/glass-ceiling-effect-its-impact-on-women/>

HAUSCH, Madalynn, 2023. *South Korea's Spy Cam Crisis*. Online. Dostupné z: <https://spheresofinfluence.ca/south-koreas-spy-cam-crisis/>. [cit. 2024-04-27].

https://doi.org/10.1007/978-3-031-29666-6_9

HUMAN RIGHTS WATCH, 2018. *South Korean Women are Fed Up with Inequality*. Online. BARR, Heather. HUMAN RIGHTS WATCH. Dostupné z: <https://www.hrw.org/news/2018/06/14/south-korean-women-are-fed-inequality>. [cit. 2024-04-21].

CHAE, Yung-in a LENFIELD, Spencer Lee, 2024. *The Young Feminists Rejecting Marriage*. Online. Dostupné z: <https://www.thedial.world/issue-12/south-korea-bihon-4b-anti-marriage>. [cit. 2024-05-02].

CHOE, Sang-hun, 2016. *South Korea's Plan to Rank Towns by Fertility Rate Backfires*. Online. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2016/12/30/world/asia/south-korea-fertility-birth-map.html>. [cit. 2024-04-21].

IDNES.CZ. Online. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/>. [cit. 2024-05-03].

INSTITUTE FOR FAMILY STUDIES, 2019. *Why Young People in South Korea are Staying Single Despite Efforts to Spark Dating*. Online. QIAN, Yue. Dostupné z: <https://ifstudies.org/blog/why-young-people-in-south-korea-are-staying-single-despite-efforts-to-spark-dating>. [cit. 2024-04-22].

JEONG, Sophie, 2019. *Escape the corset: How South Koreans are pushing back against beauty standards*. Online. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/style/article/south-korea-escape-the-corset-intl/index.html>. [cit. 2024-05-01].

JEONG, Sophie, 2019. *South Korea's glass ceiling: the women struggling to get hired by companies that only want men*. Online. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2019/01/31/asia/south-korea-hiring-discrimination-intl/index.html>. [cit. 2024-05-01].

JIŽNÍ KOREA, 2016. EQUAL EMPLOYMENT OPPORTUNITY AND WORK-FAMILY BALANCE ASSISTANCE ACT. In: 13932. 1.-4. Dostupné z: https://elaw.klri.re.kr/eng_service/lawView.do?hseq=37613&lang=ENG [cit. 2024-04-25].

JIŽNÍ KOREA. Statutes of The Republic of Korea: Volume 8. In: *Scope of family members and surname and origin of surname of child*. Část II. Dostupné také z: https://elaw.klri.re.kr/kor_service/ebook.do?hseq=1044#254. [cit. 2024-04-25].

MADRUGA, Isabella, 2024. *We can all learn from South Korea's 4B movement*. Online. Dostupné z: <https://www.jhunewsletter.com/article/2024/04/we-can-all-learn-from-south-koreas-4b-movement>. [cit. 2024-04-29].

MAILONLINE, 2019. *'Four Nos' feminist movement - where women say no to dating, sex, marriage and having children - swoops across South Korea, because becoming a wife is increasingly seen as a burden*. Online. Dostupné z: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-7763087/Four-Nos-feminism-swoops-South-Korea.html>. [cit. 2024-05-02].

MINISTRY OF GENDER EQUALITY AND FAMILY, 2018. *Launching 'Comprehensive support services for digital sexual crime victims'*. Online. Dostupné z: https://www.mogef.go.kr/eng/pr/eng_pr_s101d.do?mid=eng001&bbsn=705663. [cit. 2024-04-23].

- OECD (2024), Gender wage gap (indicator). Dostupné z: <https://data.oecd.org/earnwage/gender-wage-gap.htm> [cit. 2024-04-21].
- PARK, Heather, 2023. *With Every Click: An Analysis of South Korea's Hidden Camera Epidemic and Laws Against Digital Sex Crimes*. Online. Dostupné z: <https://hulr.org/spring-2023/taztieymxrvayt5rwn38g67f18mryz#:~:text=Though%20South%20Korea%20has%20deemed,remain%20heavily%20available%20for%20consumers.> [cit. 2024-04-21].
- PARK, No-ja, 2015. "Hell Joseon" -- a country where sleepless toil brings no mobility. Online. Dostupné z: https://english.hani.co.kr/arti/english_edition/e_national/711631.html. [cit. 2024-05-03].
- SANER, Emine, 2023. *The rise of voluntary celibacy: 'Most of the sex I've had, I wish I hadn't bothered'*. Online. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2023/apr/26/the-rise-of-voluntary-celibacy-most-of-the-sex-ive-had-i-wish-i-hadnt-bothered>. [cit. 2024-05-03].
- SUNG, Sirin. Gender, work and care in policy and practice: Working mothers' experience of intergenerational exchange of care in South Korea. Online. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/0261018317746042>. [cit. 2024-04-29].
- SUSSMAN, Anna Louie, 2023. *A World Without Men: The women of South Korea's 4B movement aren't fighting the patriarchy- they're leaving it behind entirely*. Online. Dostupné z: <https://www.thecut.com/2023/03/4b-movement-feminism-south-korea.html>. [cit. 2024-04-23].
- THE INDEPENDENT. Online. [cit. 2024-05-04].
- TIKTOK. Online. Dostupné z: <https://www.tiktok.com/>. [cit. 2024-05-01].
- UNNINETWORK. *Feminism Camp*. Online. Dostupné z: http://www.unninetwork.net/?page_id=951#:~:text=Koreans%20use%20the%20term%20Mihon,Bihon%2C%20%E2%80%9Cnot%20married.%E2%80%9D. [cit. 2024-04-28].
- VOA NEWS, 2016. *South Korea Shuts Website Mapping Women of Childbearing Age*. Online. Dostupné z: <https://www.voanews.com/a/south-korea-website-mapping-women-of-childbearing-age/3656752.html>. [cit. 2024-04-23].
- WVS, 2022. *World Values Survey Wave 7 (2017-2022): South Korea*. PDF.

YOON, Jeongmee, 2023. *Women in South Korea Are on Strike Against Being 'Baby-Making Machines'*. Online. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2023/01/27/opinion/south-korea-fertility-rate-feminism.html#:~:text=Many%20of%20the%20Korean%20women,%27ve%20seen%2C%20is%20retaliation.> [cit. 2024-05-05].

YOUTUBE, 2017. "애 낳는 도구냐" ... 가임여성 수 '출산지도'에 비난 빗발. Online. JTBC NEWS. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6FsEWD1bi3E>. [cit. 2024-04-23].

YOUTUBE. Online. Dostupné z: <https://www.youtube.com/>. [cit. 2024-04-20].

Donga Ilbo. Online. Dostupné z: <https://www.donga.com/>. [cit. 2024-04-20].

유, 정인, 2011. *블보, 대량해고에도 파업은 없었다*. Online. Dostupné z: <https://www.khan.co.kr/national/labor/article/201106072127345>. [cit. 2024-05-01].

Chosun Ilbo. Online. Dostupné z: <https://www.chosun.com/>. [cit. 2024-05-05].